

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897—1932.

1935 Vasárnap, 1935. augusztus 4.
169. szám.

Germán istenek a Bánátban

Irta: Dr. Nagy Sándor

Egy bánáti sváb népvezér nyilvános gyűlésen azzal vádolta meg az ottani magyar katolikus papokat, hogy „magyarizálnak”, németajku hiveikkel szóba se állanak, minélfogva azt tanácsolta, hogy szakadjanak el Rómától és invitálják meg az új germán isteneket. Az állítás a valóságnak meg nem felel, — nincsen olyan pap, aki hivatása betöltését és kötelességei teljesítését a nyelvtől tenné függővé, de a terv tökéletesen sikerült, mert a szíves meghívásra egy pillanat alatt megérkezett a Bánátba a levegőben szárnyas lovon repülő Wotan, a főisten, kísérve a nagykalapácsu Thor másodisten és a hadiszüzek által és elfoglalta helyét mindazok szívében, akik benne hisznek. Ugyanis az isteneket élő valósággá a hit teszi és, mihelyt a németek kizárólag saját mai képmásukra a régi isteneket újra megalkották, felruházták őket azzal a mindenhatósággal is, mely előtt idő és tér nem képez akadályt.

Németországban ma már csak imitt-amott van Egyisten és a nóta szerint „nincs mennyország, csak más a neve, kormányzója és házi rendje. A német mennyország a Valhalla, egy hatalmas aranyvár, 540 kapuval, óriási termekkel, melyeknek egyikében Wotan ül, állig felfegyverkezve és csak a fejedelmeket és a harcban elesetteket bocsátja be, akik felett szigorú fegyelmet tart, naponként őket fegyvergyakorlatra küldi, ahol egymást mészárolják, de a sebek rögtön begyógyulnak, a meghaltak feltámadnak és leülnek a fényes lakomához, melyen a szép valkiürök a felszolgálók.

Ugyan mi vezeti a németeket ebben a „Deutsche Glaubensbewegung”-ban, ujpogány-mozgalomban? Első pillanatra természetesnek látszik, hogy vallási, megmozdulásoknak csak vallásos hit lehet az indoka, — de éppen ennek itt semmi szerepe nincsen. Hogy ugyanis vallási okot fogadjunk el, azt kellene bizonyítani, hogy a németek eddigi szilárd vallásos hite megrendült és új vallási hit töltötte el lelküket. De sem az egyik, sem a másik feltevés nem bír alappal. A német bölcsészlet is — csak Kantot és Hegelt, a legnagyobbakat említem. — pantheisztikus, ha nem is akarják bevallani. A pantheizmus pedig Spinoza nyomán ezt jelenti: Isten és természet egy fogalom, az isteni parancsok nem egyebek a természet törvényeinél. A pantheizmus „udvarias elbucszás az istentől”. De talán a németek vallásos hittel az új isteneknek hódolnak? Ugyan-ugyan, ki fogja feltételezni arról a német ifjuról, aki most az erdőben és hegyen fohászodik Wotánhoz, hogy hisz az aranyvár meséjében?

Eszerint hát más erkölcsi, vagy eszmei okok táplálják a mozgalmat? Itt már közelünk az igazsághoz. Ludendorff nyíltan megmondta, hogy „a német nép csak a kereszténységről való teljes lemondás által érheti el azt az egységet, amelyre szüksége van”. Vagyis az egész német nép egységessé tétele a vallási mozgalom egyik indoka. Ezenkívül, mivel

a germán isten a bátorság megtestesítője volt, ezt az érzést akarják beoltani az emberekbe, tehát ez a második motívum. Már Heine is így énekelt a bátorságról: „Höchste Tugend ist der Mut”.

Kétségtelen azonban, hogy a főindokok gazdaságiak. Ha Marx és Engels lángeszű társadalom-bölcseleti megállapítására, a történelmi materializmusra gondolunk, amely szerint, minden tömeg-mozgalom a nép gazdasági helyzetével függ össze és ennek módszerét a német vallásújításra alkalmazhatjuk: a probléma teljes biztonsággal megoldható. De előbb a kérdést egy példával megvilágítom. A nagy francia forradalom a szabadság, egyenlőség és testvériség jelszavaival indult meg, de akkor Franciaország egyes departement-jaiban megsütyött füvet ettek az éhezők és sokan haltak meg az éhségtől. Mikor pedig a forradalom folyamán a párisi asszonyok a pékműhelyek és üzletek előtt sort állottak kenyérért, cukorért és szappanért, a patriotizmus bizony nem kiabálta a szabadságot és a testvériséget.

A béketárgyalások

a Népszövetségen kívül folytatódnak az olasz—abesszin kérdésben

Elesen támadják az angol külügyminisztert az olasz lapok — Aloisi báró Eden és Laval társaságában együtt tárgyalt az abesszin főmegbizzottal — A négerek világszövetsége üdvözli a négust és Anglia támogatását kéri

Az elhalasztott döntés után véget ért a Népszövetség ülészsaka

Rómából jelentik: Sir Samuel Hoare az angol alsóházban tartott külpolitikai beszédét, melyről részletesen beszámoltunk, éles hangon bírálják az olasz lapok, sőt egyes lapok állásfoglalása fenyegetésnek is minősíthető. A Giornale d'Italia azt írja, hogy az angol külügyminiszter beszéde a legnagyobb mértékben alkalmas arra, hogy az ellentéteket növelje, illetve kiélezze.

A Popolo d'Italia, Mussolini tollából, vagy a Duce inspirációjára közöl cikket, melyben élesen bírálja az angol külügyminiszter alsóházi beszédét. „Olaszország, — írja a cikk-író, —

barátjának fogja tekinteni mindazokat az államokat, amelyek az abesszin-ügyben melléje állottak, azonban emlékezni fog azokra is, akik nehézségeket okoztak neki és ellene fordulnak”.

A többi lapok is hasonló hangnemben foglalkoznak az angol külügyminiszter beszédével és azt írják, hogy ime, az angol külügyminiszter is elismeri, hogy Olaszországnak joga van

Nem kell ezeket a tényeket se szégyelni, se letagadni, mert az ember képes ugyan a legmagasztosabb eszmékért lelkesedni, a legönfeladózóbb és legönzetlenebb cselekedeteket véghezvinni, de rendszerint a létfenntartás az első, mely gondolatait betölti, tetteiben vezérli, azonban a materiális érdeket úgyesen elbujtatják a tetszetős jelszavak mögé.

Németországban ma a legnagyobb nyomor van, tehát valamit tenni kell, mert az éhes gyomor fellázad. Próbálkoztak először a zsidóság ellen, mert a zsidóság az emberiség bünbakja, akkor is, ha a nemzetet szerencsétlenség éri, akkor is, ha aljas emberek a zavarosban halászni akarnak. A zsidók eszerint tehát első esetben a bajok okai, a másodikban egy jobb jövő akadályai. De a zsidóság Németországban a lakosság egy százalékát sem teszi ki, a gyógyszer tehát nem volt elégséges, — így került terítékre a kereszténység is. Egész pontosan meghatározható az az idő, amikor a német „vallásmozgalom” véget fog érni: azon a napon, melyen a nyomor megszűnik. Akkor nem lesz többé szükség a vezetőknek efféle, figyelmet elterelő kísérletekre és a nép álmélkodva fogja kérdezni, miért kellett az öreg Wotant előráncigálni? Az egész német istenség nem egyéb, mint kenyérvétség.

gyarmatokhoz, mert Olaszországnak a gyarmatokra szüksége van. Ez különös módon nem jutott eszébe Angliának 1919-ben, amikor az afrikai német és török gyarmatokat Anglia, Franciaország és Belgium egymás között osztották fel és a különböző párisi környéki béket szerkesztették. Olaszország csakis Abessziniában foglalhat a maga céljainak megfelelő gyarmatot és ha Anglia ebbe beleszól, úgy nincsen kizárva, hogy

Olaszország követelni fogja a népszövetségi alapszöveg 19-ik paragrafusának alapján a mandátumok revízióját, mely esetben kiderül, hogy Angliának 1919-ben nagyon is maga felé hajlott a keze,

amennyiben a volt német és török gyarmatok több, mint kétharmad része felett a mandátumot a maga számára sajátította ki.

Tegnap este hét órakor, az eredeti programtól eltérően, Litvinov rövid értekezletre hívta egybe a tanács tagjait. A megbeszélések mindössze fél óráig tartottak és azon hon mindössze az történt, hogy Laval be-

számolt az eddigi tárgyalásokról. A tanács ezután elhatározta, hogy huszonnégy óra időt ad az érdekelteknek, hogy most már azután végképp megállapodjanak a tanács elé terjesztendő kérdések ügyében.

Az esti órákban Laval lakosztályán találkoztak Eden lord és Aloisi báró, majd később meghívták az abesszin főmegbízottat is, akivel közölték a három hatalom megbízottainak döntését. A négy diplomata tárgyalása tízenegy óráig tartott.

Amikor 11 óra után Eden lord elhagyta Laval lakosztályát, a szálló halljában fogadta az újságírókat, akik előtt kijelentette, hogy az egyezmény ügye nem áll rosszul. Főbb pontját a következők:

1. A békéltető bizottság újból munkába kezd. Az időpont kérdésében a felek eddig még nem egyeztek meg.

2. A három nagyhatalom mielőbb tanácskozássra ül össze, még pedig valószínűleg Franciaországban. Ennek az értekezletnek az időpontja sem ismeretes még.

3. Az egész vitaanyag csupán szeptemberben kerül tárgyalás alá.

Ezt a három pontot közölték az abesszin főmegbízottal, aki érintkezésbe lépett a császárral. A négyes választ csak szombat délutánra várták, ennek folytán a mára végre egybehívott tanácsülés csak az esti órákban ülhetett össze.

Megoldás — két részben

Újabb genfi jelentések szerint a pénteki bizalmas értekezleten már teljesen kialakult Franciaország, Anglia és Olaszország egységes álláspontja az abesszin-kérdés megoldására. A megoldás két részből áll.

Az első rész a tanács elé terjesztendő határozati javaslat, a második rész pedig egy levél, illetve egy nyilatkozat, amit az 1906-ban készült szerződést aláírt hatalmak átnyújtanak a Népszövetség jelenlegi elnökének, Litvinov

szovjetbiztosnak. A népszövetségi tanács elé terjesztendő javaslatban a tanács ismét foglalkozott a május huszonötödiki határozattal és meg fogja állapítani, hogy a békéltető-bizottság tárgyalásai nem vezettek eredményre és hogy mind a két fél a tárgyalások folytatását kívánja. Ezután ki fogják mondani, hogy az abesszin béke-bizottságot ötödik taggal egészítik ki és oly értelmű utasítást adnak, hogy szeptember negyedikéig tegyenek a tárgyalásokról részletes jelentést a Népszövetségnek.

A második részt képező nyilatkozat bejelenti a Népszövetségnek, hogy Franciaország, Anglia és Olaszország legközelebb megkezdik külön tárgyalásait az 1906-ban aláírt szerződés alapján és igyekezni fog az abesszin konfliktust békés mederbe terelni. Ennek a nyilatkozatnak két pontja körül folyik még vita az ér-

Létrejött a megegyezés Geniben

A népszövetségi tanács szombaton este hét órakor összeült Litvinov elnöklete alatt és egy negyed órát tartó zárt tárgyalás után az elnök megnyitotta a nyílt ülést és felkérte Abesszinia képviselőjét, hogy foglalja el helyét a tanács asztalánál. Litvinov ezután közölte, hogy két határozati javaslat érkezett a Népszövetség főtákarására. Az első határozati javaslat a következő:

A népszövetségi tanács az ual-ual incidens tárgyában kijelenti, hogy ezt a kérdést a szuverénitás teljes kikapcsolásával hajlandó letárgyalni. A népszövetségi tanács tudomásul veszi, hogy az abesszin konfliktus ügyében érdekelt felek nem tudtak egymással megállapodni, de mindkét részről hajlandók a tárgyalások további folytatására, egy ötödik békéltető beváltásával. A népszövetségi tanács kötelezi a tárgyaló feleket, hogy az elért eredményről legkésőbb 1935. szeptember elseje előtt értesítik a Népszövetség főtákarását. A tanács egyben felkéri a két tárgyaló államot, hogy a szeptember negyedikén összeülő népszövetségi ülés elé terjesszék a megegyezés szövegét.

A második határozati javaslat a következő: A népszövetségi tanács már most kimondja, hogy szeptember negyedikén ismét ülésre jön össze és megvizsgálja az olasz-abesszin konfliktus minden fázisát.

A határozati javaslatok ismertetése után elsőnek Ese abesszin delegátus szólalt fel, aki kijelentette, hogy Abesszinia nagy áldozatokat hoz a béke érdekében, de most is meghajlik a Népszövetség tekintélye előtt és reméli, hogy a legközelebbi ülésig már arról számolhat be, hogy baráti közelségébe jutott Olaszországnak. Aloisi báró ezután kijelentette, hogy az

Miért izzad? Vegyen 3 számú

"Höfer"
"hintőport."

6889

dekelte felek között.

Anglia és Olaszország között nagy ellentétek mutatkoznak még mindig az értekezlet összehívásának időpontját illetően. Olaszország ugyancsak ellenzi az angoloknak azt a követelését, hogy a nagyhatalmak értekezletén Abesszinia meghatalmazottjai is egyenrangú tárgyaló félként jelenhessenek meg.

első javaslatot haladék nélkül elfogadja, a második javaslat megszavazásánál azonban tartózkodni fog a szavazattól. Laval francia miniszterelnök és külügyminiszter a következőket mondotta:

— Munkánk nehéz és fáradtságos volt. A rendelkezésre álló időnek köszönhetjük, hogy sikerült az egyezséget létrehozni. Remélem, hogy a békéltető eljárásnak most sikere lesz és így sikerülni fog megmenteni a békét és ezzel a Népszövetség teljesítette feladatát, habár most a békéltető eljárás utolsó fázisának az igénybeviteléről van szó.

Anglia felszólalása után Litvinov, a szovjet külügyi népbiztos emelkedett szólásra, bejelentette, hogy szavazásra teszi fel a két határozati javaslat-formulát.

Az első javaslatot egyhanguan elfogadták, a második javaslat megszavazásánál mindössze Olaszország tartózkodott a szavazástól.

Litvinov ezután köszönetet mondott Laval francia miniszterelnöknek és Eden angol főpécsetörnek azért a fáradhatatlan munkásságért, amit a konfliktus elodázása ügyében kifejtettek, majd este nyolc órakor bezárta a Népszövetség nyolcvanhetedik ülését.

PROSTATA-BLENORAGIA Gyógyítható szájon keresztül, injekció és tájdalom nélkül	"SIFILIS" Gyógyítható szájon keresztül, injekció és tájdalom nélkül 4405
UGEOL által 1 doboz 330 lei	TREPARGYL által 1 doboz 330 lei

Francia preparátumok miniszterileg engedélyezve.
Prospektust díjmentesen küld a képviselő:
"GEORGES" Bucurest. I, Str. Academiei 2. Telefon 4.10.92.
Kapható minden jobb gyógyszerárban és drogueriában

A kék szalag

Ira PIERRE MILLE

Angliában a részegességet nagyon szigorúan büntetik. Ha a rendőr valakit italosan okozott uccai vagy akár házi botrányért is feljelent, ha mondjuk, részegen elveri a maga életépárját, legalább is két hétre lecsukják és azután is állandóan szemmel tartják. Egyetlen menekülése, ha kötelezi magát a Kék szalag viselésére.

Az angoloknak igen sokféle rendjelük van. Kezdjük a Térdszalag rendjelen, amit csak királyi vérből származók kaphatnak, aztán az Indiai Csillag, egész serege a különféle kereszteteknek és még Isten tudja mi! De mindezeket csak különleges ünnepeknél, fényes szertartásoknál viselik, az egyetlen Kék Szalag rendjel, amit nyilvánosan, az uccán sétáltatnak. Ez a kék szalagocska ugyanis az alkoholellesenek ligájának jelvénye, akik Isten és ember előtt megesküsznek, hogy további életükben csak vizet, teát és kávéat isznak, legfeljebb gyömbérsert, ami a világ legkomiszabb itala, inkább szomjan pusztulnék a sivatagban, semhogy a nyelvemmel érintsem. Az a kék szalagocska tehát a gomblyukban megköveteli, hogy viselőjére, mindenfajta szesz esküdt ellenségére, kellő tisztelettel tekintsünk! . . .

Jó régen történt, hogy végre egyszer rászántam magam a már annyiszor feldicsért Avebury híres szép környékét megtekinteni. Akkoriban még nem voltak autók, ellenben hatalmas mail-coachokban kocsikáztatták a vidék szépségeire kíváncsi turistákat. Ezek a nyitott, omnibuszszerű magas

kocsik bizonyos átmenetet képeztek a régi postakocsik és a lóversenyeknél használatos társaskocsik között. Igyekeztem jó helyet biztosítani s mert az utasok közül elsőnek érkeztem, hogy mindent szabadon és jól láthassak s még hozzá közvetlen magyarázóm is legyen, a kocsis mellé ültem, a magas bakra. A kocsis gomblyukában ott ékeskedett a nevezetes Kék Szalag!

Egyébként szükszavú, mogorva fickónak bizonyult, láthatóan unta kérdezősködésemet. Széles, vörös ábrázatával és még vörösebb orrával, ha azt a szalagocskát nem látom, inkább azt hittem volna, hogy nem megvetője a jó bornak, sörnek és egyéb szesznek. De így! . . . Mondom, mintha nem hallotta volna kérdéseimet, nem is felelt, fel se nyitotta száját, csak éppen mikor a lovainak csettintett, a nyelvével, nem az ostorával, mert mint minden vérbeli angol, nagy állatbarát volt és dehogy nyult volna az ostorral, még csiklandásképpen se, a lova hátához.

A vidék szépségeiben egyáltalában nem látszott tájékozottnak, természet, középkori építkezési remek, templomok, akár anglikán, akár baptista, mind hidegenhagyták. De ha egy kocsmához vagy fogadóhoz közeledtünk, kikölkent egykedvűségéből, apró szemei felcsillogtak és ostora nyelvvel arra bökte, lelkesen szólt:

— Itt kapni a legjobb sört! — Vagy: — Ott mérük a legkitünőbb keserűpálinkát . . . de igazítottam, nem afféle hamisítottat!

Kezdttem csodálkozni, sőt, bevallom, hova-több mitsem érttem. Végül egyik fogadó udvarán, ahol lovakat váltottunk, egyik utitársam oda lépett a lovakkal bibelődő kocsishoz és valamit

odaszólt, annyira halkán, hogy egy szavát se értettem. A kocsis élénken bólogatott, láthatóan sietett a befogással, aztán a fogadóbeli istállófiú gondjaira bízva a lovakat, bement az utassal a söntésbe. Pusztán kíváncsiságból követtem. Láttam, hogy ott bent egyik asztalhoz leülve, egy-egy pint forró whiskyt rendeltek, sáfránnyal, szegfűszeggel és cayennei borssal fűszerezve. Már a szaga olyan erős volt, hogy a Kongó valamennyi krogodilusát megrikatta volna, az ize mint a folyékony tűz! . . . Megízleltem.

A kocsis az egész korszonyit felhajtotta, aztán felült mellém a bakra, olyan szépen és nyugodtan, mint egy öt éves jó kislány, ha megitta az ozsonatejcskáját.

— Hallja! — szóltam oda — maga whiskyt iszik?

— Ha hozzájutok! — pislogott rám szelid kék szemével.

— De hiszen az alkoholellesenek Kék Szalagját viseli, így hát letette az esküt!

— Nem én . . . Isten óvjon! . . . csak éppen, hogy a szalagot viselem. Hiszen tetszik értenie! . . . az utasok így okoskodnak: „Ez a derék ember esküt tett, hogy nem iszik szeszt, így hát nyugodtan megkínálhatjuk!” Meg is kínálnak egy-két-három pohárkával. Én meg valamennyit lehajtom, ne adj' Isten, hogy egyet is visszautasítsanak! Hála a jó Istennek, birom!

Hát erről aztán meggyőződtem a hosszú uton. Birta! . . . úgy nyelte a szeszt, mint egy feneketlen hordó!

Ekkor tanultam meg, hogy a Kék Szalag jelvénynek Angliában vannak titkos, csak egyesek által ismert erényei is . . .

Minden hajnak szüksége van erre az ápolási módra

Csak akkor ragyog teljes szépségében arca, ha helyesen, s így tökéletesen ápolt a haja.

Ha Elida Shampoo-val ápolja haját mindig illatos, puha, csodálatosan szép és fényes lesz. Haját kedve szerint, könnyen rendezzi el és a hullámok tovább tartanak.

KAMILLOFLOR

Special Shampoo szőke haj számára, a hegyikamilla virágkivonatának felhasználásával készül. Hetvenszeresen sűrített tömény kivonat.

BRUNETAFLOR

Special Shampoo sötét haj számára, a sötét színű haj legjobb szépítő és ápoló szerét Hequil-t tartalmaz.

ELIDA SHAMPOO

Halálos szerencsétlenség Radnán

Egy lipovai villanszerelő az árammal telített vezetékre zuhant és nyomban meghalt

Radnról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója. Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt szombaton délelőtt Radnán. Joszt János 25 éves villanszerelő, aki ideiglenesen az Elgiba R.-T. alkalmazásában állott, ma délelőtt Tolnai László szerelővel együtt Popa radnai főmérnök házában levő Ferenczy-cukrászdába ment, hogy elvégezze a villany-bekapcsolási munkálatokat. A fiatal, 25 éves szerelő a villanyoszlopon dolgozott és éppen be akarta kapcsolni a huzalt, amikor

Megcsuszott lába alatt a fogastalp és Joszt az árammal telített vezetékre zuhant. Az áram a fiatalember állá. ejtett súlyos égési sebet és nyomban megölte Josztot, aki függve maradt a vezetéken.

Tolnai nyomban segítségére sietett és levitte a földre.

A fiatalembert elhelyezték a közeli házban, majd mesterséges légzést kíséreltek meg, amíg a helyszínre érkezett Mattegowsky dr. lipovai orvos, aki injekciók alkalmazásával próbálkozott. Mindez azonban nem használt és az orvos nem tehetett mást, minthogy a beállott halált konstata. Hilgert mérnök, az Elgiba vezetője nyomban jelentést tett a tragikus esetről a lipovai csendőrségnek, amely megindította a nyomozást annak megállapítására, kit terhel a felelősség a halálos sze-

rencsétlenségért. Az eset híre általános részvényt keltett Radnán és Lipován, annál is inkább, mert Joszt volt édesanyja egyedüli támasza és kenyérkeresője. Értesítették a történekről az aradi ügyészséget is, amely elrendelte a boncolást. Ma délután utazott Radnára dr. Luszt Ferenc aradi hatósági orvos, aki a boncolást megejette.

Razziát tartottak az aradi egészségügyi hatóságok a Cornul Vanatorului szállodában

Két artistanőt, titkos prostitúcióval vádolva, beszállították az aradi közkórházba

Néhány nappal ezelőtt feljelentés érkezett az aradi városi főorvosi hivatalhoz. A feljelentő közölte dr. Cucu Vasil főorvossal, hogy az aradi Cornul Vanatorului-szállodában titkos találkák folynak le és kérte az egészségügyi hatóságok intézkedését. A főorvos megbizta a vizsgálattal dr. Luszt Ferenc hatósági orvost, akinek rendeletére szombaton délelőtt váratlan razzia volt a feljelentett szállodában. Crisan Lazar és Vasilescu Ion egészségügyi ügynökök Burza Gavril közrendőrrel megjelentek a szállodában és két szobában tényleg rajtaütöttek

Zukor Adolf, a magyar származású amerikai filmmagnás hat nagy filmet csinál

New-York: Zukor Adolfit, a Paramount volt elnökét már sokszor elparentálták a filmvilágban. Az egykori filmfejedelmet valóban súlyos veszteségek érték, érdekltségeinek egy részét eladta és egy időre visszavonult a filmgyártástól. A Paramount tiszteletbeli elnökké választotta, de a hatásköre egyre jobban csökkent. A magyar származású filmvezér az utóbbi hetekben ismét aktív munkához látott. Az United Artists keretében, de teljesen önálló hatáskörrel hat nagy film gyártását jelentette be. Négy és fél millió dollárt írányzott elő a hat film elkészítésére.

egy-egy páron. Az egyik szobában egy Sz. E. nevű artistanőt találtak L. B. fiatal földbírtokossal, a másikban pedig H. A. artistanőn ütöttek rajta E. K. ismert fiatal vállalkozó társaságában. A két nőt nyomban beszállították a rendőrségre, ahonnan az aradi megyei közkórházba utalták őket, orvosi vizsgálat céljából, egyben pedig arra az esetre, ha egészségesnek nyilvánítják az artistanőket, kiutasították őket a szállodából. A Cornul Vanatorului ellen eljárás indul meg az egészségügyi törvény alapján, amely 5000 lejtől 100 ezer leig terjedő bírságot ír elő hasonló esetre.

A gabonaértékesítés kérdésével foglalkozik a kormány

Fontos értekezlet a pénzügyminiszteriumban

Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt Tatarescu miniszterelnök elnöke alatt a pénzügyminiszteriumban értekezletet tartottak, amelyen Antonescu pénzügyminiszter, Costinescu kereskedelemügyi és Sassu földmívelésügyi miniszter, valamint Negura és Neagu államtitkárok jelentek meg. Az értekezleten az Angliával és Franciaországgal lefolytatott gazdasági tárgyalások eredményei kerültek szóba, egyben pedig a miniszterek megvizsgálták a napirenden lévő gazdasági kérdéseket. Délben a miniszterelnök lakásán Inculeti belügyminiszter és Antonescu pénzügyminiszter részvételével tartottak tanácskozást. Ezuttal a külföldön tár-

gyaló bizottságoktól legujabban érkezett táviratokkal foglalkoztak. A miniszterelnök délben egy óraker poianai birtokára utazott, Inculeti belügyminiszter pedig lasiban tesz látogatásokat, majd pedig Basarabiába utazik.

A kormány foglalkozik a gabonaértékesítés kérdésével. Ma dekrétumot irtak alá, amelynek értelmében a gabonaértékesítési hivatal felhatalmazták arra, hogy teljesen illetégmentesen 2900 vagonon búzát szállítson külföldre.

A Lupta szerint a vaidisták megcáfolják azt a hírt, mintha D. R. Ioanescu a párt megbízásából utazott volna Berlinbe.

A „Jedermann” szabadtéri előadásának nagy sikere Aradon

Ezrekre menő tömeg a Katholikus Gimnázium udvarán

Szombat este az aradi Katholikus gimnázium udvarán több ezer főnyi tömeg nézte végig Hugo von Hoffmannsthal örökszép misztériumának, a „Jedermann”-nak előadását. Reflektorok és fáklyák fénye világította meg az épület impozáns homlokzatát, mely előtt lépcsőzetes emelvényekkel és oszlopokkal megépített színpadon játszódott le a költői szépségekkel teljes passziójáték, melyben a szerző a földi lét hívságainak és a hit mindenhatóságának fenséges eszmerjét domborította ki. Az ég fekete kárpitja alatt, a nyári estében megindító nagyszerűségével lenyűgözően hatott a hoffmannsthal misztérium, melyet egy Moissi játszott meg a salzburgi ünnepi játékokon s amely azóta is az egész művelt emberiség közkincsévé vált.

Amikor üt a végső óra, Jedermann nem készült el földi létének számadásával és a haláltól kegyelmet esdekel. Egy órát enged neki a Halál s a veszendő lélek, akit boldog éveiben szerelmes asszonyok s hűséget fogadó cimborák serege vesz körül, hiába keres egy társat, aki elkísérné a végtelen utra. Cimborái elhagyják, kedvese borzadva menekül tőle s a végső kétségbeesés percében egy elfelejtett valaki, egy gyászruhás szelíd arcú nő, a Jótett jön el, s az édes hangú fehér ruhás Hittel együtt kézenfogják a megtérő embert, aki megtisztult tiszta fővel indul az örök Biró elé.

Forgácsné Bardi Teréz, a Hit szerepében álomszerű finom jelenség volt, Nemes játéka, simlékony hangja a szeretet melegségét érzékeltette a közönséggel.

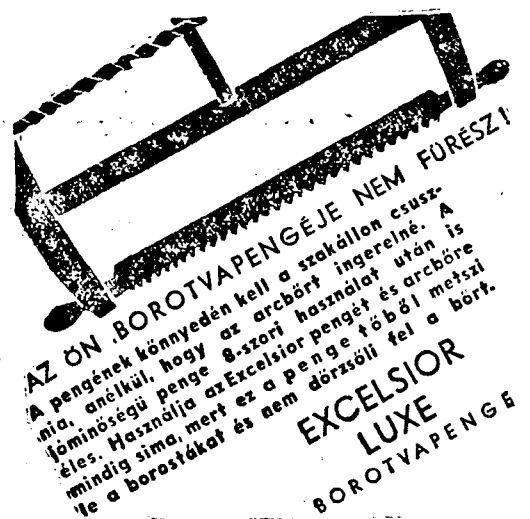
Frappáns jelenség volt a Pénz szerepében Javor Alfréd, aki művészetének új színeit csillogtatta meg ebben a darabban. Külön dicsérettel kell megemlékeznünk Bihari Zoltánról, aki a mindig éber Gonosz szerepében kitűnő Mefisztó volt, csufondáros és kaján.

Forgács Sándor mesteri játéka a salzburgi játékok áhítatos hangulatát varázsolta a közönség szívébe, amikor a ledér, gazdag világfi könnyű életét, élvhajzását, majd megtérését és vívódásainak, megbánásának tragikus mélységű, megrázó erejű viharzását végig játszotta. Harangkongás és orgona zugás festette alá a kegyeletes jeleneteket s mikor a Halál szerepében Odry Zoltán kitűnő maszkirozásban megjelent a színpadon, döbbenet és jeges borzongás fogta meg a nézőt.

Távolból tompán és mégis szivig hatón a „Kinyilatkoztatás” mely értelmű szavai hallatszottak s ez a hang a megtisztulásra és megtérésre intő szót, feledhetetlen élmény volt mind-

azok számára, akik végig csodálhatták ezt az előadást, mely olyan hűen érzékeltette a szerző elgondolásainak szépségét és örök eszmei értékét.

Az előadás egységes és ötletes rendezése minden dicséretet megérdemel. Kitűnő ötlet volt a katolikus gimnázium hatalmas kiterjedésű udvarát szabadtéri játékok céljaira felhasználni. Ez a jól bevált előadás, mely a közönség általános tetszésével és meleg elismerésével találkozott, olyan siker jegyében zajlott le, amely remélhetőleg a szabadtéri előadások minél gyakoribb megismétlésére fogja ösztönözni az aradi színész-

Vezérképvislet: Excelsior, Buc., Calea Moșilor, 78.

gárdát és az előadás kitűnő rendezőjét: Forgács Sándort.

A nagy színjáték összes szereplői átértékelték a hoffmannsthal eszme mélységét és tehetségük legjavát adva, kitűnően illeszkedtek bele az előadás menetébe. Ifj. Szendrey Mihály, aki kitűnő komikus, egyes jelenetek tragikus komolyságát erősen enyhítette groteszk mozdulatával.

Kitűnőek voltak az Anya szerepében: Gömörly Emma, a Jótett szerepében: Karsay Böske, Bayer Kató, Német Böske, Hollár Kató, Szendrey Mihály, Szabó Gyula, Csutina Ferenc, Kovács Géza, Apró László, Ungár Pál, Hári Lajos, Kovács Dezső. A kórust a katolikus kiskar szolgáltatta és bájosan szerepeltek a kiskar leánytagjai a fehér ruhás angyalok szerepében. Az előadás felejthetetlen élményt nyújtott a komoly művészetért lelkesedni tudó közönségnek.

A „Hamlet” szabadtéri előadását érthető, hogy hatalmas érdeklődés előzi meg.

A monarchikus államforma

lehetőségeiről nyilatkozik a görög miniszterelnök

Belgrádból jelentik: Caldaris görög miniszterelnök Németország felé való útja során Belgrádban megszakította utazását és hosszasan nyilatkozott a hírlapíróknak a görögországi eseményekről. Elmondotta, hogy a kolportált hírekkel ellentétben, az alkotmányban előírt népszavazás eredményétől teszik függővé, hogy köztársaság marad-e Görögország, vagy visszatér a monarchikus államformához.

Caldaris hangsúlyozta, hogy a népszavazás minden kényszertől és behatástól mentesen, a nép akaratát kell, hogy képviselje. Caldaris Belgrádból Bledbe utazott, ahol Pál régensherceg audiencián fogadja, majd tanácskozni fog Stojadinovic miniszterelnökkel is. A görög miniszterelnök Bledből egyenesen Németországba utazik. Utjára vonatkozólag megcáfolta azokat a híreket, hogy György exkirállyal fog tárgyalni a restauráció kérdésében.

A mai nap szenzációja: az ujságírók népünnepélye

Már teljesen készen várja Arad közönségét a kisebbségi ujságírók vasárnapi népünnepélye. A sportkedvelőket mindenképpen kielégítik a nagyszabású és érdekes sportesemények, amelyek ezen a napon lesznek. Délelőtt a Muresen rendezik meg a CAA idejű uszóversenyét, amelynek díjait a népünnepély területén, a városligeti fűvesszertben osztják ki. Ugyancsak délelőtt futják le az uccai kerékpár- és gyalogosversenyt, amelynek célpontja a fűvesszert. Délután különböző tornaszmutatványok és ökölvívóverseny szórakoztatja a sportolókat. Az ökölvívásban indul két tizenkét éves fiú: Farasan II. és Mihalcsik, ezenkívül négy felnőtt boxoló, köztük Covaciu, bucaresti-i hivatásos ökölvívó. A többiek: Farasan I., Kerkai, Sandu, Bernát, Simon, Szalai és Löwy méltó partnerei lesznek a komoly fővárosi versenyzőnek.

A látványosságok közül kiválik Hofschneider kötéltáncos izgalmas produkciója a 10 méter magasán kifeszített sodronykötélen hat éves kislíval. Körösladányi, a kiváló szuggesztőr keleti bűvészmutatványokkal szórakoztatta a közönséget. A gyermekek öröme lesz a bábjáték, a zsákbaütés és a lepényevés, míg a felnőttek kíváncsián várják az Élő sakkjátékot. Az esti órákban káprázatos

tűzijáték és táborni nyújt régen nem látott látványosságot.

Ezenkívül lesz tombola, konfetticsata, különböző mutatványok és játékok. Különálló esemény a nyomozójáték, amelynek tíz értékes nyereménye van.

A szem és lélek mellett természetesen ilyen alkalomkor nem maradhat el a gyomor sem. Az ujságírók népünnepélyén minden ingyenc megtalálhatja a maga csemegéjét csekély pénzért. A vendégipari munkások szindikátusa vette kezébe a szabadtéri konyha vezetését és remek rostonsültekkel szolgál az elsőrendű hideg ételek mellett. Lesz halászcserda is, ahol élő halak között válogathat a közönség és azt süttetheti, vagy főzetheti meg, amelyiket kiválasztja. Kitűnő italok várják a fogyasztókat jégbehűtött állapotban. A cukrász- és péksüteményekről, valamint foglaltól Weisz Szigfried elsőrendű műhelye gondoskodik.

Két kiváló zenekar szolgáltatja a talp alá valót, úgyhogy mindenki kedvére szórakozhat. A belépődíj repülőbéllyeggel és munkanélküli díjjal együtt csupán tizenhárom lei lesz, olyan csekély összeg, amely senkinek sem esik nehezére.

A mai jelszó tehát: Fel a Városligetbe, a fűvesszertbe.

Íráselemzés az ujságírók népünnepélyén

európai híru grafologus által 20 lei. Íráspróbák előre leadhatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalaiban jelígre is ma, vasárnap d. e. 10 óráig.

Analízis átvehető a Városligeti fűvesszertben ma, vasárnap délután 4-8-ig.

Ki a gyilkos... ki az áldozat..?

Szerelmi találkahely

volt az a telek, amelynek földjében a rejtélyes körülmények között meggyilkolt nő csontvázát találták

Egy környékbeli asztalosmester feleségének titokzatos eltűnése huszonnégy esztendővel ezelőtt — A betemetett kut... — A Lahovary-uca egyik régi lakója beszél a halálházról

A Lahovary és Brumarel-uca sarkán áll a még vakolatlan, pirostéglás épülő ház, amelynek rejtélyei foglalkoztatják az aradi bűnügyi hatóságokat. Az építkezés során — mint ismeretes — először egy körülbelül 20—30 évvel ezelőtt meggyilkolt nő csontvázát találták meg, másnap pedig egy sokkal régebbi, férficsontváza bukkantak. A furcsa lelet természetesen rendőri nyomozást eredményezett, amely azonban eddig nem tudott eredményre jutni, a mi nem is csodálható, miután évtizedekkel ezelőtt elkövetett bűncselekményekről lehet szó. Elsősorban nézzük, mit mond dr. Luszt Ferenc, hatósági orvos, aki a csontvázakat megvizsgálta:

— Biztos vagyok abban, hogy a nő gyilkosság áldozata lett. Mint annakidején jelenttem a rendőrségnek, olyan jeleket találtam, amelyek kétségtelenné teszik, hogy a nő kezét lábat összekötötték és ezután gyilkolták meg, valószínűleg valamilyen súlyos tárggyal verték szét a koponyáját. A bűntény — véleményem szerint — 20—30 évvel ezelőtt történt. A másiknál semmiféle nyomot nem találtunk, egyrészt azért, mert sokkal hosszabb ideig volt a földben, másrészt pedig azért, mert ráépítettek és a beton is megrongálta a csontvázát.

A Lahovary-uca környékén még mindig izgalommal beszélnek a leletről és az évtizedek óta itt lakó emberek leszögezik, hogy szó sem lehet arról, hogy ez a telek a régi szerb temetőhöz tartozott, miután az a Cantacuzino uccánál végződött. S a csontvázak nem vándorolnak.

Marad tehát a gyilkosság. És érdekes meghallgatni, mit mond a titokzatos házról a szomszédságban lakó Hegedüs János kovácsmester, aki közel 73 esztendeje él ezen a környéken. Ennek minden régi és új eseményét ismeri és gyermekkorában éppen ezen a telken játszadozott.

— Régi, dűledező ház volt itt — meséli az idős ember, — amelyet később a városi tanács rendelkezéseire le kellett bontani. Az 1890-es években itt lakott Konstantin Mihály fazekasmester, felesége azt hiszem ma is él s ő tudná felvilágosításokat adni a házról. Amikor kiköltözött innen, tótok laktak itt, akik a várbeli katonák mostak.

Ha jól emlékszem, 1893-ban tömték be a ház udvarán lévő kutat, ami annál is fontosabb, mert azt mondják, hogy az asszony-csontvázát a régi kut szomszédságában találták meg. Biztos tehát, hogy az asszonyt a kutba dobták,

most csak az lenne a kérdés, a tótok tették-e, vagy az ő idejükben fordult ez elő.

— A férfi csontvázon már gondolkodtunk és eszembe jutott, hogy az apám, aki szintén ezen a környéken lakott, mesélte el, hogy éppen ezeznél a házaknál folyt az 1848-as forradalmi időkben a harc a szerbekkel. Azt hiszem, hogy az a csontváz akkor kerülhetett a földbe, talán valaki elesett a harcokban és nem akarták elvinni a temetőbe, hanem mindjárt itt, a háznál temették el.

— Emlékszem a Svetinov Anantase nevű bolgárra is, aki szintén itt lakott családjával.

Fagyaltot és cukorkát árult, amit itthon készített el. Tudom, hogy a bolgár visszament hazájába, azt hiszem Macedóniába, két fia Amerikába vándorolt ki. Arra is emlékszem, hogy volt egy leánya, de nem tudom, magával vitte-e Macedóniába a leányát, vagy sem. A leány különben sohasem volt itthon, másutt lakott. Később aztán lakatlan volt sokáig a ház, már nagyon rossz állapotban volt, fii nőtte be az udvart és itt játszadozhat nappal a gyerekek.

Éjszakáinkint pedig énektől volt hangos a telek, a fiatalok itt találkoztak esténként és a késő éjszakáig szórakoztak itt. Egész találkahely volt a telek,

de nem tudok arról, hogy valaha is történt volna itt valami.

Hegedüs kijelentette, hogy semmiféle eltűnési esetre nem emlékezik, vissza, tehát a meggyilkolt nő csak idegen lehetett és nem az ugvevezett Rác-negyed lakója. Mert hire járt volna annak, ha valaki erről a környékről tudna el.

Folytatjuk a sétát és érdekes megállapítást teszünk. Kiderül ugyanis, hogy

a háboru előtti években, pontosabban 1911-ben, egy Thurzó István nevű asztalosmester felesége tünt el erről a környékről, közvetlenül a Lahovary-uca közelében lakott. Állítólag senki sem tudta meg, mi lett az asszonnyal,

aki bucsu nélkül hagyta el férje lakását, azt mondják, családi egyenetlenségek következtében. Az eltűnés tehát huszonnégy évvel ezelőtt történt, míg az orvosi megállapítások szerint a holttest 20—30 évvel ezelőtt kerülhetett a földbe...

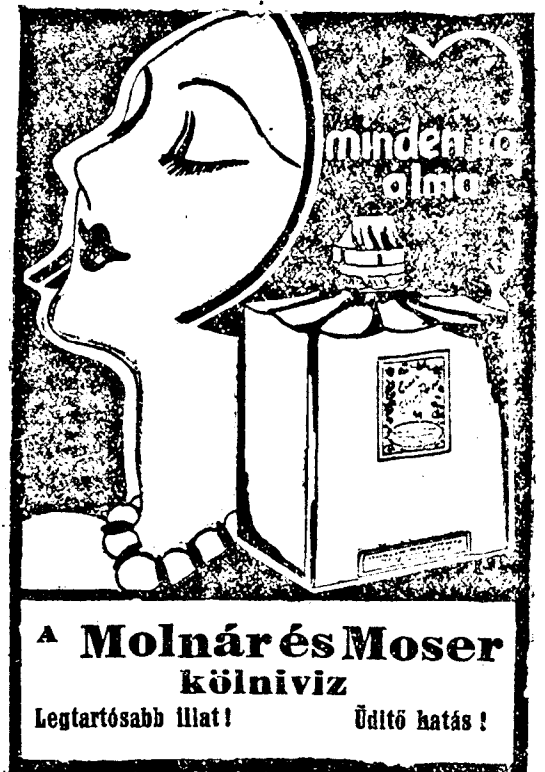
A fogházorrel együtt mulatott Vasilescu, a devizacsalási ügy fővádlottja

Ittasan érkeztek meg a törvényszékre — Elbocsátották állásából a fogházort Vasilescu, a „becsületes üzletember“ —

Bucurestiből jelentik: A Vasilescu-ügynek újabb érdekessége van: A lapok jelentései szerint

julius 31-én, amikor Vasilescu Vacarestiből a törvényszékre szállították, a devizacsalás fővádlottja rábeszélte a fogházort, hogy a Strada 11. Junie alatt levő egyik vendéglőbe menjenek el. Itten megebedeltek ittak és mindketten ittasan érkeztek meg a törvényszékre. A fogházor ellen azonnal megindult a fegyelmi eljárás és augusztus elsejei hatállyal el is bocsátották állásából.

Tretinescu vizsgálóbíró egyébként azt is igyekezett kikutatni, hogyan terjedt el az üzleti világban Vasilescu becsületes voltának híre. Megállapította, hogy a belgák a Banca Commerciale pénzügyintézetétől kaptak információkat a szélhámosról, mire kiszállt a bankba és megtekintette Vasilescu információs lapját, amelyből megállapította, hogy Vasilescu a Banca Na-

Ezen a nyomon érdeklődünk tovább. S itt különös ellentmondásokra bukkan a kutató. Kiderül, hogy a régebben itt lakók többféleképpen ismerik a tragédiát, egyesek szerint Thurzó feleségének teljesen nyomavesztett, mások viszont azt állítják, hogy az eltűnés után néhány nappal a Muresből halászták ki az asszony holttestét. Ezt a problémát kellene tehát mindenestre tisztázni. Ha ellenben tényleg a kutba dobták be a meggyilkolt nő holttestét, úgy a gyilkosság semmiesetre sem történhetett 1893-nál később, miután akkor temették be véglegesen a régi kutat. Ami akkoriban sok szóbeszédre adott okot a környék lakosai körében. Lehetőséges az is, hogy a Lahovary uccán szerelmi találkahelyre csalták az áldozatot és az akácia alatt, mely a kut mellett állott, véres szerelmi tragédia játszódott le. Feltevések bőven adódnak...

A kut, a régi akácia, a füvel benőtt udvar, ahová romantikus ifjak jártak találkára, eltiint már. Helyében tekintélyes külsejű ház épül. A csontvázakat elföldelték már a temetőben. Megmaradt: a rejtély, amelyet talán sohasem fog sikerülni megoldani. Lehet, hogy a gyilkos is künn porlad már valamelyik temetőben, elérhetetlen messzeségben minden földi igazságszolgáltatástól... tettéért más, magasabb fórum előtt felelt...

Marosi Rudolf.

tionala volt inspektoraként szerepelt, azzal a megjegyzéssel, hogy azért mondott le állásáról, mert a devizaiügyletekkel kívánt foglalkozni. Komoly és becsületes üzletemberként ajánlható — szögezte le az információ. Kiderült, hogy a bank egy Mendelovici nevű kijárótól kapta az információt, akit szintén kihallgattak. A kijáró közölte, hogy abban az időben, amikor az információt a banknak adta, Vasilescu tényleg befolyásos, komoly üzletemberként szerepelt. A továbbiak folyvarán megállapítást nyert, hogy Vasilescu a kijárónak is elintézt devizaátutalást — négy millió lei honorárium ellenében.

Ma reggel 9 órakor a vizsgálóbíró elé vették Vasilescu, Nach és Calatorescu vádlottakat. A „Tempo“ értesülése szerint ez a kihallgatás döntő fontosságú lesz a devizacsalási ügyben. A vizsgálóbíró megidéztette Tony Hiescut is. Tretinescu vizsgálóbíró jelentéstétel végett kihallgatáson volt Pop Valer igazságügyi miniszternél. A törvényszék egyébként hozzájárult a belgák azon kéréséhez, hogy a per egész tartamára lefoglalják annak az ingatlanok jövedelmeit, amelyet Vasilescu a vesztegetési összegből vásárolt.

LAZARASPIRIN

HIREK

A kis zeneszerző

A gyermektehetségek elé már kétkedéssel néznek napjaink sok kontármunkához, dilettantizmushoz hozzászokott szakértői. Pedig lehetetlen könnyen elmenni amellett a sok szépség és művészet mellett, amit ezek a kezdeti stádiumban lévő, még kiforratlan, „eredeti” kis tehetségek magukban rejtnek. A napokban mutatkozott be zeneszerzői oldaláról egy aradi kislány, is, akit már régen ismer a pódiumról a város zenekedvelő közönsége: Kardos Marikának hívják.

A fiatal művész nő mindössze tizenéves. Már hatéves kora óta tanul zenét és számos esetben aratott sikert tehetséges, szép zongorajátékával. Édesapja Kardos Armin aradi tisztviselő, ő tanította dr. Czettelné Ságó Piri, a kiváló zenepedagógusnál. A kislány már tanulásának legelső éve óta nagy tehetséget mutatott az önálló alkotások iránt, de nem mert még vele a nyilvánosság elé lépni.

— Eleinte nem is gondoltam arra, hogy megmutatom valakinek, amit komponáltam — mondja, megrázva szép szöke fejét Kardos Marika, — csak magamnak játszottam el. Így is elég örömet szerzett ez nekem. Első szerzeményem egy keleti dal volt, később azonban már megpróbáltam különböző műfajú dolgokat is alkotni. Nyomatásban most jelent meg először két szerzeményem. Az egyiknek címe: „Téli hangulat”, nemcsak önmagában való darab, hanem tánczene is. A másik szintén táncdarab, ez egy induló. Kirándulásnál már énekeljük is néhányan ezt az alkotásomat. Érezni, mennyire megnyomja ezt a szót beszéd közben: alkotásom. Büszke rá... Reméljük, hogy Arad is büszke lesz majd Kardos Marikára.

p. 7.

— **IDŐPROGNÓZIS:** Délnyugati légáramlás, néhány helyen, főleg nyugaton zápor vagy zivatar. A hőmérséklet alig változik.

Legszébb KERTIBUTOR

KREBS & MOSKOVITZ

ARAD, új Neuman-ház.

Mindentéle kefe, kosár, lábtörölő, nád és tollporoló Nagyon olcsó árban kapható. 2518

— **ZÜRICH ZARLAT:** Páris 30.24, London 15.13 és egynegyed, Newyork 305 és egynegyed, Milánó 25.05, Amszterdam 207.30, Berlin 123.15, Bécs —, Prága 12.70, Varsó 57.80, Belgrád 700, Bucuresti 250.

— **Meghalt Negulescu tábornok.** Bucurestiből jelentik: Ma meghalt Negulescu tábornok, bihor-megyei szenátor.

— **Belföldi kölcsönt kell jegyezniük** a köztisztviselőknek hátralékos fizetésük összegére. Bucurestiből jelentik: A második belföldi kölcsönnel kapcsolatban a pénzügyminiszter újabb határozatot hozott. Ennek értelmében a köztisztviselők hátralékos fizetéseiket kivétel nélkül kötelesek a második belföldi kölcsönre lejegyezni.

— **Száz franciaországi orvos** érkezik az országba. Bucurestiből jelentik: Augusztus 20-án 100 franciaországi orvos érkezik az országba. Az orvosok az ország egészségügyi intézményeit és üdülőhelyeit látogatják meg.

— **A lunian volt igazságügyminiszter** vezetése alatt álló radikális parasztpárt Timis-torontálmegyei szervezete megalakította „Tanulmányi bizottságát”, mely minden hét szombatián esti 19 órakor tartja üléseit. Tanulmány tárgyat képezik a napi problémák, kiváltképpen a pénzügyek, gazdasági élet, a közigazgatás, igazságügy, közegészség, kultúra, közmorál terén mutatkozó bajok orvoslási eszközeinek felkutatása szempontjából, abból a célból, hogy a párt uralomra jutása időpontjában a Timis-torontáli szervezet kidolgozott részletes helyi programmal lépjen fel. A tanulmányi bizottság lunian volt miniszternek a köztisztviselés ellen vétőkkel szemben felvetett harcán felbuzdulva, felnyitja a „Szigor könyvét”, melybe a sápoló hivatalnokok fognak bekerülni, hogy a maguk idején erkölcsi és anyagi felelősség alá vonassanak. A párt napról-napra nagyobbodik, az új tagoknak dr. Petrovici Cornei (Timisoara Palatul Cioban) elmöknél való folytonos beiratkozása révén.

— **Ezertonnás szikla** zuhant egy vasúti vonalra. Bucurestiből jelentik: Jibla és Lotru között, a Ramnicul Valcea és Sibiu közötti vasúti vonalon a sínekre egy óriási szikla zuhant, amelynek súlyát 1000 tonnára becsülik. A sziklát 3 órai munka után sikerült a pályáról eltávolítani.

— **A Banca Nationala újabb valutarendelete.** Bucurestiből jelentik: A Banca Nationala közli, hogy a jövőben nem hagyja jóvá azokat a kérvényeket, amelyekben kiutazásra kérnek engedélyt és arra hivatkoznak, hogy saját valutával rendelkeznek. Ezeknek a kérvényeknek jóváhagyása csak akkor történik meg, ha a kérvényező igazolni tudja a valuta eredetét.

— **A berlini törvényszék érdekes ítélete.** Berlinből jelentik: Az itteni törvényszék érdekes ítéletet hozott. Egy kommunista apától megvonták gyermekének a neveltetési jogát, mert az apa ateista lévén, istentagadásra tanította gyermekét. Az ítélet indokolása az, hogy a Harmadik Birodalom nem tűrheti el, hogy apák istentagadó tanókaival megmérgezzék a jövő generációjának a lelkét.

Ha izléses, jó és olcsó fehérműkre

van szüksége, keresse fel

RUTTKAY & BOTYE

speciális fehérmű üzletüket. 4285

— **Borzalmas szerencsétlenség Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: Megdöbbentő szerencsétlenség történt a Rahovei-uton. Egy autobus, amelyet sofőrje a megengedettnél nagyobb gyorsasággal vezetett, összeütközött egy téglákkal megrakott teherautóval. Ugyanebben a pillanatban haladt át az uttesten kisgyermekével egy lanos Roza nevű asszony. A két gépkocsi az asszonyt valóságos ostromlással, a kisgyermek azonban csodálatosképpen megmenekült. A szerencsétlen asszonyt haldokolva szállították a kórházba.

2 éves a hátk, csor és gyertyán **Tuzifa** olcsón beszerezhető
AUFRICHT-nál Cal. Vict. 1-8. Telefon 60.
4243 „Consum” tagok kiszolgálása kp. árban.

— **Légi ut az Északi sarkon keresztül.** Moszkvából jelentik: Lewanersky, a Szovjetunio legtürebb pilótája szombaton reggel elindult az Északi sarkon keresztül San-Franciscoba. Amennyiben a szovjet pilóta sikeresen fogja lebonyolítani nehézfeladatát, úgy a Szovjet ezt a légiúratot utak számára állandósítani fogja.

Asszonyom, ne legyen könnyelmű

előzze meg a komplikációkat egy igazán jól elkészített **gyógyhaskötővel**

Mikóné Ecsedy Teréz-

tól Str. Eminescu 31., ki ezek speciálistája és orvosi rendelésre is a legjobbat. legolcsóbban készíti és a sikert garantálja. 4416

— **Dr. GRÜNWARD MÁRTON** orvos rendel. bőr-, urológia- és kozmetikai betegeknek: Arad, Strada Alexandri 11. 3740

Vasárnapi szórakozás

— *Kirándulni mentek öreg cimbora?*
— *Az ám! Egy kissé ki akarom magam pihenni...*

Szenzációs meglepetéssel és ajándékkal szolgál az **Ujságírók Népünnepélyén** a hölgyközönségnek a

VENUS-kosmetika

(Urania mozival szemben.)
Keresse fel a népünnepélyen a tombola-sátrat.

4416

A kompenzációs hivatal főnökének szenzációs leleplezése

Beadványban vázolta a kompenzációk körül történt törvénytelenégeket

A „Zorile” című fővárosi lap rendkívül érdekes cikkben számol be Matej Niculascunak, a kompenzációs hivatal főnökének egy beadványáról, amelyet még ez év április 6-án intézett Manolescu-Strunga akkori kereskedelemügyi miniszterhez. A beadványban Niculescu beszámol Manolescu-Strungának arról, hogy a kompenzációs engedélyekkel kapcsolatban a miniszteriumban különböző visszaélések és törvénytelenések történtek. Megemlíti, hogy olyan kérvényeket küldtek kedvező véleményezéssel hozzá, amelyek nem feleltek meg a törvény intézkedéseinek, másrészt pedig kapott a Banca Nationalától és a kereskedelemügyi miniszteriumtól olyan kérvényeket is, amelyekben a véleményezés alatt csak elmosódott aláírás szerepelt, vagy pedig egyáltalán nem volt aláírás.

— Előfordult az is, — írta Matej Niculescu — hogy a kompenzációs hivatal bizonyos feltételeket szabott meg a kompenzáció enge-

délyezésénél és a miniszterium egyik osztálya ezeket a feltételeket megváltoztatta és ugyanazon keltezésel, ugyanazon szám alatt közölte a szóban levő vállalattal, mint amilyen a kompenzációs hivatal átiratán szerepelt. Ezzel azt a látszatot keltették, mint hogyha a módosított és törvénytelen feltételeket a kompenzációs hivatal szabta volna meg.

Matej Niculescu beadványát azzal fejezte be, hogy a jelenlegi rendszerrel nem azonosíthatja magát, nem dolgozhatik olyan körülmények között, amikor *lépten-nyomon szabálytalanságok történnek és ezért arra kérte a kereskedelemügyi minisztert, hogy mentse fel állásától és bizzon meg más a kompenzációs hivatal vezetésével.*

A „Zorile” furcsálja, hogy ez a beadvány csak most került napvilágra és hogy a benne felsorolt vádak ügyében csak most, Manolescu-Strunga távozása után indítanak vizsgálatot.

Hétméteres kigyó Dreyfus szekrényében

Az Ördögsgiget egykori fegyőrének visszaemlékezései a híres fogolyról

Párisból jelentik: Dreyfus halála alkalmából érdekes visszaemlékezéseket beszélt el Claude Dépollier annecy-i kötélverőmester, aki az Ördögsgigeten Dreyfus őrei közé tartozott.

1894-ben, mikor Alfred Dreyfus, akit a haditörvényszék degradált és deportációra ítelt, megérkezett Cayennebe, Claude Dépollier ott teljesített katonai szolgálatot. Gyakran állt éjjeli őrséget Dreyfus cellája előtt, egyike volt tehát annak a kevés embernek, aki a világtól szinte légmentesen elzárt elítélt közelébe férközhetett.

— Bár sokezer kilométernyire voltunk Franciaországtól, — mondotta Claude Dépollier, — mégis tudtuk, mi történt otthon. És sokat vitakoztunk az „afférről”. Egy szép napon aztán megérkezett Dreyfus. A hadnagy, aki a katonai osztagot vezette, nagyon dühös lett. „Nem akarok hazaárulót a kaszárnyámban!” kiáltotta. Dreyfus számára külön cellát kellett építeni.

— Dreyfus mindig jól öltözködött, az arca szomorú volt, de büszke. Tudtuk, hogy mindig ártatlanságát hangoztatta. Sokat olvasott. Azokban az órákban, amit szabadban tölthetett, leült egy padra és nézte a tengert. Nem tudtam, hogy hazaáruló, vagy ártatlan volt-e, de nagyon megsajnáltam.

— Ha száz évig élek, akkor is emlékezni fogok a réműletre, amit akkor éreztem. Őrségen álltam éjszaka az elkülönített cella előtt, amelyben Dreyfus aludt. Egyszer csak borzalmas kilátás hallatszott az éjszaka csendjében, vérfagyasztó kiáltás, mintha nem is emberi hang lett volna. „Mi az?” — kiáltottam. „Segítség!” — üvöltötte Dreyfus. Azt hittem, hogy hirtelen megőrült, amint az gyakran megtörtént a foglyokkal.

— Ujból kiáltott. Erre én is kiáltani kezdtem, az őrhelyemről nem volt szabad elmozdulnom. Nemsokára odarohant az őrmester néhány katonával. Az őrmester, revolverrel a kezében, kinyitotta a cella ajtaját. De rögtön visszahőkölt. Dreyfus, kidülledt szemekkel, egy kopott szekrény tetején kuporgott, cellájának egyetlen butordarabján, az ágyon kívül.

A cella közepén egy hatalmas óriáskigyó nyújtogatta a fejét.

— A katonák rárohantak a kigyóra és bajonettjeikkel agyonszurkálták. Hétfő méter hosszú volt. Az eset óriási izgalmat keltett a szigeten. Vizsgálatot indítottak. Dreyfus kijelentette, hogy

mikor a szekrény ajtaját kinyitotta, észre-

vette benne az óriáskigyót, mely egészen összetekerözött.

Soha, senki nem tudta meg, hogyan juthatott be a cellába és mászhatott be a szekrénybe a hétméteres kigyó. Véletlen, vagy bünyös szándék? Sohasem lehetett megállapítani. A kigyó börtön különben az őrmester lehuzta és elvette emlékül.

A téli szezonban is felváltva tartanak előadást az aradi mozik

— Dr. Ursu Ioan, az átmeneti bizottság elnökének nyilatkozata —

Az a hír, hogy a város egy esztendőre meg kívánja hosszabbítani a magánmozikkal kötött szerződését, általános érdeklődést váltott ki a közönség körében. A mozi tudvaleg egyike azoknak a városi intézményeknek, amelyek iránt a közönség a legélelénkebben érdeklődik, ha másért nem, mert arra kíváncsi, hogy milyen műsort biztosít a városi mozik vezetősége. A szerződés meghosszabbításnak híre is ezért keltett érdeklődést, mert a közönség körében felmerült a kérdés: milyen körülmények között és feltételek mellett történik a szerződés meghosszabbítása és biztosítja-e a mozik vezetősége, hogy Arad közönsége az elkövetkezendő őszi és téli idény alatt megfelelő, nívós műsort kap.

Mint már jelentettük, a szerződés-tervezet már el is készült, azt szétosztották az átmeneti bizottság tagjai között és kedden kerül letárgyalásra a városvezetőség ülésén. Az új szerződéssel kapcsolatban beszélgetést folytatunk Ursu Ioan dr. átmeneti bizottsági elnökkel, aki érdeklődésünkre a következőket mondotta:

— A magánmozikkal egy esztendőre akarunk újabb szerződést kötni, még pedig nagyjában az eddigi alapon. A mozik együttműködésének egyik és egyelőre csak a nyári hónapokra tervezett következménye volt, hogy a mozik felváltva működtek és így elérték egyrészt a kiadások csökkentését, másrészt pedig azt, hogy a közönség nem oszlott meg négy mozi között.

Az új szerződés ezt a rendszert a téli hónapokra is bevezeti, vagyis továbbra is két, illetve szükség esetén három mozi tart majd előadásokat.

Ami a műsorral kapcsolatos aggodalmakat il-

Mindennemű rheumás fájdalmaknál

fényesen bevált a Togal-tabletta. Teljesen ártalmatlan. Használja teljes bizalommal! Minden gyógyszerárban és drogériában. Lei 52.- és 130.- Svájci készítmény!

Hatalmas földrengést jeleztek Bucarestiben és Budapesten

Budapestről jelentik: A földtani intézet földrengésjelző készüléke pönteken éjjel két óra huszonhat perckor, két és fél órán át tartó földrengést jelezett. Bombayban és általában Indiában a földrengés-jelzők mindenütt nagy kilengéseket mutattak és a jelentések szerint, amennyiben a föld megmozdulása szárazföldet ért, ugy borzalmas méretű pusztulásról van szó.

Bucaresti-i jelentés szerint, ma éjszaka fél négy és öt óra között, a bucaresti földrengésjelző intézet készülékeinek ingái erős kilengést mutattak. A számítások szerint a földrengés 8.100 kilométernyire Bucarestitől, Középeurópában lehetett. Reggel fél kilenckor újabb földlökéseket észleltek.

UJ! UJ!

70%-os megtakarítás

A napokban forgalomba kerül a 4399

„Columbia” cipőkrém

kivonat, mely 70 százalékkal olcsóbb az eddig ismert krémfajtáknál és azokat minőségben is felülmúlja. Akkor sem szárad ki, ha a dobozt nyitva felejt. — Ha azt akarja, hogy cipője tartós legyen és fényes, bevásárlási helyén csak „Columbia” cipőkrém kivonatot kérjen

leti, ezek alaptalanok. A költségek csökkentése révén éppen arra törekedtünk, hogy nagyobb összeget teremtsünk elő és ezek segítségével köthessük le már előre a szezon legjobb filmjeit. Ily módon többet tudunk áldozni és ezeknek az áldozatoknak az árán igyekeznek a mozik nívós műsort biztosítani. A város tudatában van annak, hogy gyenge műsor esetén, az együttműködés nem vezethet eredményre és menthetetlenül bekövetkezik az, ami ellen pede a mozik együttműködése létrejött: a deficit.

CORSO CENTRAL

3, 5 és 7 1/4 órákor

Este 9 1/2 órákor

Világsláger!

A magas-iskola

Egy katonatiszt küzdölme hazája és bajtársa becsületéért.

Rudolf Forster Angela Sallocker.
Hans Moser

SELECT 11 1/2 órákor mérsékelt hely-
árakkal
5, 7 1/4 és 9 1/4 órákor

Örök divat a szerelem

Egy párisi divatszalon története. A legpazarabb toillettek és kiállítás.

BETTE DAVIES WILLIAM POWELL

Jön: A rendőrség jelenti.
Az ügyvéd dilemája

Éjszakai idill

Addisz-Ababában, egy nagyon régi ország ifju fővárosában

Irta: PIERRE BENOIT, a Francia Akadémia tagja

Minden éjjel szörnyű ordítás töri meg a csendet. Az ember kissé megriad, tévován mosolyog. Majd kérdően tekint házigazdájára, a kinek feladata, hogy mind e csodákat megmagyarázza nekünk. Kedélyesen válaszol:

— Hát hogyan, persze! Ezek oroszánok! Nem févedett.

De álljunk meg itt. Nem okos dolog, ha ajtóstul rohanunk az egzotikumok házába. A kérdéses oroszánok a Nagy Gébi lakói, a császári palotától, hogy az általános elnevezést használjuk. Egy pillanattal ezelőtt még titokzatos vidékek szívében érezte magát az ember s most kiábrándulva, úgy tetszik, mindössze egy kerületi székhelyen vagyunk, ahová állatsereglet érkezett. Mindazonáltal maradjunk tiszteltteljesek. Az oroszán a salamoni dinasztia szimbolikus állata. S aki kedveskedni akar a Négusnak, ha oroszánt fogott, elküldi neki. Ilyenmódon küldözgetnek oroszánokat a császárnak a birodalom legeldugottabb zugából. Amiből a Nagy Gébiben végül is csinos oroszán gyűjtemény gyűlt össze. Eltartásuk egyébként nem jelent különösebb fényűzést, miután a legszebb ürücomb nem kerül többé Addisz Ababában egy frank ötvennél. Időről-időre a császár, ha nagyon meg akarja tisztelni valamelyik látogatóját, elajándékozza egy oroszánját s akkor a megajándékozott vendégen a sor, hogyan boldogul az oroszánnal, mit csinál vele és hogyan szállítja haza Európába. A császár eleget tett az udvariasság kötelezettségeinek.

Kandalló mellett a tropikus éjszakában...

S mindebben a legsajátságosabb az a helyzet, amelyben ezt az éjszakai hangversenyt élvezzük: a kandalló mellett kényelmes meleg, házikabátba burkolva. A fahasábok élénk sárga lánggal lobognak a kandallóban. Lefekvés előtt még hamar felhajtottunk egy pohár grógot, nem whiskeyt, mert az nem melegít. S akit ezek a részletek meglepnek, az megfélemedezik egy másikkól: arról ugyanis, hogy Addisz-Ababa körülbelül 2600 méter magasan fekszik. Este felöltözni nem lehet a szabadba menni. Harminchat óra alatt ugyan Dzsibutiban lehet lenni, a forró és fehér tenger partján; ami olyan erőszakos ellentét, hogy nem éppen egészséges azok számára, akiknek ezt az utazást nagyon gyakran kell megtenniük. És a legtöbb Abessziniában élő francia így jár. Ez az a körülmény, amely miatt a klímát sokkal nehezebben elviselhetőnek találják, semmint eleinte gondolták. A tropikus klímájú Dzsibuti kevésbé veszélyes, mint az eleinte kellemes, mérsékelt klímájú Addisz Abeba.

Addisz Abeba, a nagyon régi ország nagyon ifju fővárosa, legfeljebb ötven éves. Nem egyéb nagy falunál, amely erdő közepén épült s az erdőt magát is a faluval egyidőben ültették. Mikor a vonat Addisz Abeba felé közeledik, az utas eleinte nem is lát mást, mint ennek az erdőnek a sápadt, zöld foltját, a szürkés-kék hegyoldalban. Azután fokozatosan felmerülnek a két császári palota fehér falai, a Kis- és a Nagy Gébi falai. Azután a székesegyház és Menelik sirjának aranykeresztjei. A házakat nem is látni, amint megbujnak a roppant eukaliptuszok alatt. A kép kétségtelenül festői, ami azonban mingyárt kevésbé elragadó, ha az ember rájön, hogy a festőiség a kényelem rovására ment. A városnak egyetlen uccája van, amely méltó erre a névre. Az a sugárút, amely

a pályaudvartól arra a dombra vezet, amelyen a város épült. Mintegy tizenkét évvel ezelőtt egy másik nagyon régi országban Addisz Ababánál is ifjabb fővárost láttam s ott is ugyanilyen nyilegyenes sugárút vezetett az állomásról a városba s ez a sugárút sárfolyóvá változott, amint esni kezdett. De nem ez az egyetlen hasonlóság a törökök és az absszinek, Ankara és Addisz Abeba között. Itt is, ott is ugyan-

Addisz-Ababa tündérbirtoka — a pályaudvar

A két fővárosnak egyébként van egy közös vonása, amely nem tartozik rám... Ugy adódott, hogy mindkét városban, mikor oda látogattam, a pályaudvaron szálltam meg. Micsoda elbájoló hely az addiszabebai pályaudvar virágözönével és fával! A pályaudvar csakugy, mint melléképületei, természetesen a vasúttársaság francia mérnökeinek műve. A társaság egész személyzete itt lakik, a legutolsó jegyszédőtől kezdve, a társaságnak a császári udvarba küldött képviselőjéig. Az épületek roppant területen épültek, amelyet a császári kegy adományozott, s ez a terület, mint valami követség, exterritoriális jogot élvez. Független városrész ez, külön törvénykönyvvel, szokásokkal, jövedelemmel, forgalommal, nyájakkal, veteményeskerttel.

Ebben az országban, ahol egyáltalában nem törődnek a higiéniával, meglepő, milyen tiszták a pályaudvaron a bennszülött alkalmazottak lakóhelyei. S ez a kis világ boldog, hogy megvan a maga külön alkotmánya. Az az öreg ör, aki vén Gras-puskájával vállán küszöböm előtt hever éjjelente, nem titkolja, milyen büszke, hogy tagja lehet egy autonóm miliciának, amelynek semmi köze sincs a hivatalos rendőrséghez. Fenségesen bánnik a rendőrökkel, hangsúlyozza, hogy teljesen egyenlő velük, mint ahogy egymás mellett leng a pályaudvar épületén a francia és abesszini loboró.

Rabszolga!

Mágikus órák ezek! Közeli s mégis, máris oly távoli emlékek! Az abesszini éjszakai tömjén-, szegfű- és mézillatu levegőjében nem egyszer elhagytam álmatlan ágyamat s letelepedtem az öreg ör mellé. Egyetlen ugrással talpon termett. Sokáig tartott, míg rávettem, hogy ne zavartassam magát. Ezek a szegény emberek minden alkalmat felhasználnak, hogy leboruljanak az ember előtt és az öreg örnek különös hajlama volt erre. Guragiéból való volt, Guragié egyike a déli tartományoknak, amelyeknek lakói úgy látszik a legelmaradottabbak. Az igazi abessziniak: a soaiak, a godzsamiak, vagy a tigréiek megvetik őket, mert természetesnek tartják, hogy dolgozzanak. Ezek közül való az én öröm is. Mióta lakik Addisz-Ababában? Ő maga sem tudja. Milyen idős volt? Ezt sem tudta megmondani. Ezek után feleslegesnek tartottam megkérdezni, miért jött a fővárosba. Mosolygott volna, jelentős mosollyal:

— Ugyan! Hát komolyan nem értette volna meg?

Mit nem értett volna meg? Ő, persze! Már értem. Amilyen naiv vagyok, nem értettem meg mingyárt! Rabszolga! Rabszolga az én jó öröm, Milyen félelmes szó, végre kimondtam.

Nem akarok itt a rabszolgaságról megbocsátóan beszélni. Nem bizom eléggé közönségem hüségében, semhogy ilyen kényes területre merészkedek. Mindössze annyit kívánok mondani, hogy a rabszolgaság bizony még létezik Abessziniában és a kérdés sokkal bonyolultabb, sem mint gondolnák. Mindössze annyit kívánok megjegyezni, hogy az a szentimentalizmus, amellyel tisztességes emberek ezt a kérdést megítélni akarják, csak

Autóvezetőknél a legjobb, eléggé megfelelő lesz.

Minden szaküzletben kapható.

Romániai vezérképvislet:

Leonida & Co. Bucuresti és fiókjai
Bosch szolgálatok Timisoaran és Brasovban

az az antik harci szellem, ugyanaz a kutyafutásban véghezvitt modernizálás, ugyanaz az ezeréves gyakorlat. Az alig megépült uton, amelynek bunkolata már töredezik, legutolsó típusú autók s teherautókkal találkozik az ember s az autók ernyője már rongyolódik.

arra alkalmas, hogy Genfben és másutt, sok Tartuffe és szélhámos számára ürügyül és cégérül szolgáljon. 1923. szeptember 20-án Abesszini népszövetségi tagságának ellenségei azzal vádolták az országot, hogy még mindig divik ott a rabszolgaság. Henry de Jovenel Etiópia védelmére kelve a következőket mondotta:

— Ami pedig a házi szolgálatot illeti, — jelentette ki jövendőbeli római nagykövetségünk — mondjuk ki bátran, hogy sok kormány, amely a Népszövetség tagja, hasonló nehézségekkel és problémákkal küzd tulajdon tengerentúli birtokain.

Ezen a napon a Népszövetségben senki nem firtatta ezt a kérdést és ugylátszik, senki sem érezte magát találva, mert senki sem kérte Henry de Jovenelt, hogy részletezze kijelentését...

Milyen csodálatos éjszaka! Az oroszánok tovább bögnék ketrecekben a Nagy Gébiben, a hold rőt fellegek között vándorol. Rabszolgám elaludt mellettem. A szerény holdfény világánál egy pillantást vetek arcára. Még mindig alszik. És mosolyog... Nem tudom, hogy sok szabad és öntudatos választópolgár mosolyog-e így álmában manapság.

A soffőr egy csepp alkoholt sem ihat

Az alkohol szerepe a közlekedési balesetekben

Londonból jelentik: Az angol orvosszövetség egy külön bizottsága rendkívül érdekes jelentést adott ki arról,

milyen szerepet játszik az alkohol a közlekedési balesetekben.

A jelentés megtételére Hore-Belisha közlekedési miniszter kérte fel az orvosszövetséget, amely aztán 15 tagú bizottságot küldött ki a kérdés tanulmányozására. A bizottságban résztvevő többek között Isaac Jones, a londoni rendőrség főnöke is.

Beható kutatás alapján arra az eredményre jutott az angol orvosszövetség bizottsága, hogy gépkocsivezetőknek,

ha utra készülnek, egyáltalán nem szabad inniuk

még a legkisebb mennyiségű alkoholt sem.

Elmondja aztán a jelentés, hogy a gépkocsi vezetéséhez rendkívül ügyes izommozgások sorozatára van szükség, amelyek a szem, kéz és láb gyors és pontos együttműködésétől függenek. A szemnek állandóan mozognia kell, hogy reagálhasson a folyton változó vizuális benyomásokra. S megállapították, hogy a gyorsaságot, amellyel a tekintet az új tárgyakra irányul, jelentékenyen csökkenti az alkohol fogyasztása.

A bizottság a részegség megállapításának egy újabb próbáját is felfedezte. A próba eszköze az írógép.

Aki úgy tud játszani az írógép billentyűin, hogy a betűket nem cseréli fel, az tökéletesen józan. Nyolc férfit és öt nőt vizsgáltak meg ebből a szempontból s úgy találták, hogy egészen kevés alkohol is teljesen megzavarja a gépiróképességet.

NYOMDÁSZOK

ma, vasárnap Aradul-nou-n,

az „AURORA“ és „GUTENBERG“ nyomdászalkörök közreműködésével.

A hangverseny és kerti-ünnepély délután 4 órakor, a táncestély este 9 órakor kezdődik

a Kornett-féle vendéglőben kerti-ünnepélyvel egybekötött táncestélyt rendeznek,

Megölte két támadóját egy kiskörösi csendőr

Kecskemétről jelentik: Az elmúlt éjszaka Domokos István gazdálkodó két fiával a kiskörösi országúton gyalogolt, amikor szemközt találkozott egy kerékpárossal. Miután a kerékpáros nem csengetett és lámpával sem volt felszerelve, Domokosék leszólitották. Ekkor vették észre, hogy egy csendőr ül a kerékpáron, aki a Domokos-családdal már régebben hadilábon állott. Csakhamar szövíta keletkezett a régi ellenfelek között és a csendőr állítása szerint a két Domokos-tíu bicskát rántott elő, mire ő revolverével védekezett és mind a két Domokos-tíu agyvordította. Domokos István gazdálkodó viszont azt állította kihallgatása során, hogy a két fiúnak ideje sem volt előrántani a bicskát, mert a csendőr már rájuk lőtt. Az apa állítását megcáfolta két idegen, aki a tragédia lezajlásakor arra haladt. Ezek elmondották, hogy a két Domokos gyerek rávetette magát a csendőrrre, aki csak ezután lőtt. Domokos gazdálkodót letartóztatták.

Cipőkereskedők

figyelmébe!

A „Cauciucul Quadrat” S. A. I. R. gummigyár, Bukarest, Aleea Tonola 4. tudatja, hogy megkezdte a világhírű, eredeti minőségű RIGA-QUADRAT sár- és hócipők gyártását és mintakollekcióját legközelebb bemutatja.

Fantasztikus riport

A Népszövetség 1914-ben tartott üléséről, amely megakadályozta a világháborút

Clemenceau és Mussolini, mint újságírók — A Népszövetség történelmi értekezlete, amelyet két orosz terrorista fel akart robbantani

Kelen Imre, a Népszövetség híres karrikaturarajzolója nemrégiben két érdektelen és az unalomba vesző tárgyalás között, amíg a kiküldöttek karrikaturáit rendezgette, felvetette azt a kérdést, hogyan fordult volna az emberiség sorsa, ha 1914-ben a háború kitörése előtt már létezett volna a Népszövetség?

A Népszövetség, ha nem is rendelkezik azzal a tekintéllyel és hatalommal, hogy a békétlenkedő államokat fegyverrel és retorziós eszközökkel kényszerítse a békére, mégis el kell ismernünk, hogy rendes és rendkívüli üléseinek, fő-, al-, mellék-, bizottságainak, memorandumainak, jegyzőkönyveinek és a bürokratikus rendszeren alapuló gépezet csavaros menetének meg van az az előnye, hogy válságos pillanatok eseményeinek letárgyalását addig addig halasztgatja, amíg a nemzetek feledt és izgatott hangulatát egy jobb belátás pillanata cseréli fel.

Csapong a fantázia

Kelen fantáziájának filmszalagján, a történelem visszafelé pergetett eseményeit egy érdekes fantasztikus riportban rekonstruálta:

— Gondoljuk el, hogy 1914. esztendőben élünk. Nyár van. Junius 28-ika. A lapok hatalmas cikkekben rendkívüli kiadásokban kürtölik világgá a megrendítő eseményt *Ferenc Ferdinánd trónörökösöt meggyilkolták Sarajevóban.* A monarchia külügyminisztere: *Berthold* gróf kéri a Népszövetség sürgős összehívását. A Népszövetség megnyitja rendkívüli ülészeit. A sajtóosztály előtt a világ minden tájáról összesereglett újságírók nagy tömege várja a belépőjegyük kiosztását.

Az ülés viharosnak ígérkezik. Az újságírók halk beszélgetése valóságos bábeli nyelvzavarba fullad. Az igazgatóság termébe csak egyenként juthatnak be. Eppen egy francia van soron. Idősebb férfi, érdekes, karakterisztikus fejfel, nagy bajusszal.

— A neve? — kérdi szigoruan az igazgató.
— *George Clemenceau* — válaszolja a kérdezett.

— Melyik lapnál dolgozik?
— A „L'homme liber”-nél.

Az igazgató a papirosok között keresgél.
— *Clemenceau* ur, — mondja ezután, — ugy látom, hogy Ön nem adta be idejében a kérvényt ülőhelyért. Mit csináljak most magával? Egyetlen szabad ülőhelyem sincs. Csak állóhelyet adhatok, de ha valahol meglát egy üres széket ráülhet.

— Mindegy, fő, hogy bejussak — mondja *Clemenceau* — s átveszi az igazgatótól az állóhelyre szóló jegyet.

A következő újságíró, sovány fiatalember, kemény, energikus állal, keskenyre szorított ajkakkal. Nagy fekete szemének kemény, és merev tekintete van.

— Neve? — hangzik a szokásos kérdés.

— *Benito Mussolini.*

— Melyik lapnál?

— Az „Avanti” szociálista újság direktora vagyok.

A hivatalnokra láthatólag mély hatást gyakorol a nagyon energikus hangú kijelentés és respektussal, szó nélkül nyújtja át *Mussolininak* a belépőjegyet.

Augusztus 2-án délután 5 órakor *Viviani* Franciaország miniszterelnöke és a Népszövetség elnöke megnyitja a rendkívüli ülészeit. A Népszövetség palotájában detektívek tömege ellenőrzi a belépő idegeneket. Az ellenőrzés nagyon szigorú, mert hire ment, hogy két orosz terrorista: *Litvinov* és *Stalin* utban vannak Genf felé, s állítólag bombát készülnék dobni a Népszövetség palotájára.

Nagy-Britania kiküldötte: *Sir Edward Grey* külügyminiszter hideg mosollyal foglal helyet a zöld asztal mellett. Hosszu nyaka és apró feje, egy ragadozó madárhoz teszi hasonlatossá. Olaszországot *Salandra* a minisztertanács elnöke, míg Oroszországot a heves természetű *Izwolszki* a párisi orosz követ képviseli. A német kancellár *Bethmann-Holweg* idegesen simogatja kis kecskeszakállát.

Az osztrák-magyar monarchia külügyminisztere *Berthold* gróf általános figyelem közepette foglal helyet. Háta mögött ül gróf *Tisza* István miniszterelnök, sovány, szigorú tekintetű férfi, nagy csillogó szemüvegekkel. Vele szemben ül *Pasics* Szerbia miniszterelnöke. Hosszu fehér szakállával, egy gondolatokba mélyedt főpap benyomását kelti.

Viviani elnök megnyitja az ülést. Megnyitó beszédében kifejezi a sarajevói tragédia felett érzett mély sajnálatát és felkéri a jelenlevőket, hogy a gyász jeléül álljanak fel. Mikor a jelenlevők ismét helyet foglalnak, *Viviani* az osztrák-magyar kiküldöttek, *Berthold* grófnak adja át a szót, aki halálos csendben olvassa fel beszédét. Monokliját többször megigazítja a szemén, miközben kijelenti, hogy Ausztria minden lehetőt megtesz, hogy a

Az új

3702

Városi Házirendszabály

kapható Sír. Eminescu 28. sz. alatt

nép kitörni készülő jogos elkieseredését lecsillapítsa. Az osztrák nép teljes bizalommal viseltetik a Népszövetséggel szemben és tőle várja az igazságos ítéletet és a bűnösök szigorú megbüntetését.

Ezután *Pasics*, az ősz miniszterelnök emelkedik szólásra. Reszkető hangon megindultan tolmácsolta a szerb nép részvétét a tragédia felett, de a legerélyesebb módon elítéli az osztrák sajtó szerbellenes kampányát. Mert ha bűnösök is egyes szerb politikusok, az osztrák hatóságok nem kevésbé azok.

A kiküldöttek beszédeinek elhangzása után *Viviani* a következőket mondta:

— Franciaország hű nemes tradícióihoz és a béke védelmére kel, ezért egy referens kinevezését kéri. A választás *Sir Edward Grey* re esik, akit arra kértek, hogy három nap alatt készítsen el a sarajevói kérdéstről egy speciális beszámolót.

Egyik éjszakai ülésen *Sir Edward Grey* előterjesztette az általa elkészített beszámolót, melyben kéri egy külön bizottság kiküldetését a gyilkosság színhelyére. A bizottság tagjai az érdekeltekkel együtt elfogadták a javaslatot. A bizottság elnökéül megválasztották *Lloyd George*-ot, tagokul pedig *Boroevici* generálist, *Mackensen* német kiküldöttet, *Weygand* ezredest, *Cadorna* generálist és *Nikolaj Nikolaevics* nagyherceget.

A világprobléma végleges rendezése

A vizsgáló bizottságot a belgrádi állomáson leirhatatlan lelkesedéssel fogadták. A tömeg fülsiketítő éljenzéssel ünnepelt minden kiküldöttet és Péter király ünnepséget rendezett a kiküldöttek tiszteletére. A bizottság munkálatai egy évet vettek igénybe. Ez idő alatt egymást érték a bálák és a pazarabbnál-pazarabb ünnepségek. Az ünnepségeket ebben az időben *Lloyd*nak keresztelték, dacára, hogy ez a név nem is szerepel az ortodox kalendáriumokban.

Az 1916. év január hónapjában a bizottság egy 300 oldalas memorandumot terjesztett a népszövetségi tanács elé. Ez a memorandum elítéli a politikai merényletet, de egyben elismeri a szerb hatóságok jóindulatát, mellyel a bizottság munkáját megkönnyítették. Javasolja, hogy a szerb hatóságok illetőségi körzetükön belül alakítsanak egy bizottságot, mely az ügyre vonatkozó javaslatot a Népszövetség elé terjesztheti. A népszövetségi tanács egyhangulag elfogadta a javaslatot és melegen üdvözölték *Lloyd George*-ot. 1918-ban szerb bizottság határozatának jegyzőkönyvi kivonatát a Népszövetség elé terjesztették.

Ebben az időben a Népszövetség termőiféle üresek voltak. Néhány újságíró ásitott a sajtó számára fenntartott padokban.

— Mi van a mai napirenden? — kérdezi az egyik.

— A kalendáriumok reformálása — s ha nem csalódom, a sarajevói ügy.

— Milyen stádiumban van az ügy?

— Véglegesen rendezve lett. Két szerb csendőrt áthelyeztek Belgrádból Nisre..

Igy végződik Kelen rögtönzésében a sarajevói gyilkosság s miután az emberiség átszenvedte a világháború vérzivatarát, igazán sajnálattal gondolhat rá, milyen kár, hogy a Népszövetség sokat gonyolt intézménye nem létezett 1914-ben.

»Láthatatlan vagyok...«

Egy budapesti fiatalember csodálatos találmánya segítségével életre keltette H. G. Wells fantasztikus regényhősét: »a láthatatlan embert...« — Hogyan dolgozik a fiatal feltaláló? — Két és fél percig keresztül láttak rajtam az emberek — Ujabb meglepetéseket tartogat Pribil István a világnak —

— ... tessék... tessék... Nem család, nem optikai trükk és nem eltűntetés... Megszületett az első „láthatatlan ember”... Pribil István csodálatos találmánya mindent és mindenkét láthatatlanná tesz... ordítja fejem felett a hatalmas hangszóró és ha ebben a pillanatban történetesen itt állanna a városligeti mutatványos bódé előtt a fényképeket nézve velem Wells, akkor minden bizonnyal kedélyesen a vállamra ütne és ezt mondaná:

— Well... Mit akar fiatalember?... És mit csodálkozik?... Én ezt már régen megjósoltam...

Bent a félig homályos teremben jóformán semmi sem árulja el, hogy eközött a négy fal között a modern technika legújabb csodáját fogom néhány perc múlva látni, csupán a terem bal sarkában fehérlik egy hatalmas márvány kapcsolótábla színes lámpákkal és drótokkal, jobbra tőle pedig egy kis emelvény, mely a mutatvány céljaira szolgál. Ez a pódium az úgynevezett „korlátolt tér”, ahol a kísérletek folynak. A széksorok hamar telnek és ugylátszik az embereket nem hagyja érintetlenül a láthatatlanná válás gondolata. Először egy sovány, magas fiatalember lép az emelvényre és néhány szóval vázolja a látnivalókat és kéri a közönséget, hogy lehetőleg nyugodtan viselkedjék és ne tegyen megjegyzéseket, majd bejelenti, hogy először csak tárgyakat fognak eltűntetni és gyűjtést is rendez mindjárt a közönség soraiban.

— Erre azért van szükség — magyarázza — mert különben még azt híhetnék, hogy preparált dolgokkal dolgozunk...

— Csak aztán nehogy örökre láthatatlanok maradjanak ezek a holmik — jegyzi meg általános derűtlenség közben egy kövér ur mellettem, miközben egy kis uti koffert ad át az asszisztensnek.

Eltűnnek az asztalon lévő tárgyak

Pribil most bekapcsolja az áramot és egy rejtett motor kezd bogni valahol a színpalak mögött, majd egy kapcsoló csattan és fény vetődik az asztalkán fekvő tárgyra. Néhány másodpercig semmit sem látni, de aztán mintha valami ködszerű fátyol borulna az emelvényre és az asztalkán lévő dolgokra, melyek még teljesen élesen láthatóak. De mindez csak néhány másodpercig tart és a következő pillanatban a kis koffer a többi aprósággal együtt egyre homályosabbá válik, végül áttetsző lesz és egyszerűen jóformán még magamhoz sem tértem, a pódiumon nincs más csak az üres asztal, mely preparálva van és így nem válhat láthatatlanná. A nézők között mozgolódás támad, innen-onnan csodálkozó felkiáltások hallatszanak. A mutatvány félpercig tart, aztán újra bogni kezd a láthatatlan motor és egy újabb fél perc eltelté után, már ismét minden ott fekszik az asztalon ugyanugy, mint azokat az asszisztens odarakta. Itt-ott tapsolni kezdenek, a nyurga fiatalember újra előkerül és a konferáló pódiumról integet a közönség felé, hogy figyeljenek.

— Nos hölgyeim és uraim... Most következnek az igazi attrakció!... Eddig élettelen tárgyakat és különféle dolgokat tettünk láthatatlanná, azonban az est igazi szenzációja az élő embereknek az eltűntetése... Először én megyek fel az emelvényre, hogy bemutassam, mennyire veszélytelen az egész, de ha lehetne, kérnék két cigarettát... Erre feltétlenül szükség lesz, mert a mutatvány egyik érdekes pontja: a cigarettázó láthatatlan ember...

Az első sorból mindjárt felnyúlt valaki két cigarettát, a konferáló széles mozdulattal gyűjt rá, majd fekete szemüveget vesz elő és magára erősíti. Erre feltétlenül szükség van, mert az erős sugarak nagyon könnyen szemgyulladás okozhatnak. Helyet foglal a preparált széken és jókedvűen fújja a füstöt a közönség felé. A motor most zümögni kezd és néhány másodperc múlva gyenge árnyék suhan végig a kis színpadon, ahol az asszisztens ül, egyszerűen kabátján keresztül a szék támláját látom, majd a következő pillanatban testének körvonalai mindjobban áttetszőkké válnak s végül semmi más nincsen az emelvényen, mint az üres szék és a magasban ott parázslók a két cigarettának izzó tüzpontja. Valóban fantasztikus látvány és itt lenni a nézőtérrel visszafójtottan ülnek az emberek a szűk széksorok között. Most fenn az emelvényen a levegőbe emelkedik a szék és nyugodtan mozgásba kezd, a láthatatlan

ember szájában két cigarettával és kezével a széket lóbálva, kedélyesen fel s alá sétál. Fél percig tart az egész, a motor újra dolgozni kezd, a cigarettázó férfi alakja ismét lassan láthatóvá válik és nem sokkal később már ismét ott áll előttünk moosolyogva és még egy utolsó szippant a két cigarettából.

— Nos, hölgyeim és uraim... — mondja, mikor újból ott áll a konferáló asztalka mellett — amint látták, a dolog teljesen veszélytelen és jelentkezőnek azok, akik szeretnének láthatatlanná válni. Tessék... tessék... Semmi veszély... És ön, nagyságos asszonyom, a harmadik sorban nem volna szíves felfáradni?... Tessék?... Ugyan kérem, csak semmi félelem... Ugy eltűntetem, hogy még a férje sem találja meg többé...

Élénk mozgolódás támad és többen előre igyekeznek az emelvény felé a hátsó sorok közül. Mi történhet? Gondolom magamban, Legfeljebb öröké láthatatlan maradok és bátor nekirugaszkodással állok be a sorba. Mellettem a nagyságos asszony, a harmadik sorból, tükrében igazítja száján a széjjelkent festéket, a másik oldalon pe-

Titokzatos sugár, amely láthatatlanná teszi az embert

Szomszédom most újra megszorítja a kezemet és valamit szól felém, de én nem értem. Önkéntelenül végignézek magamon, megtapogatom a térdemet, de nem látok semmit, mellettem érzem a szomszédom kezét, de nem látok senkit sem a másik széken. Láthatatlanok vagyunk!... Kissé szédülni kezdek, homlokomról csurog a verejték és szinte mintha valahonnan messziről hallanám, a láthatatlan motor újra zümögni kezd. Szomszédom lassan ismét láthatóvá lesz és a ködszerűségből egyszerre csak kiemelkedik a térdem és felveszi a rendes formáját. A nagyságos asszony arcán mellettem széjjel folyt a festék és gyászosan néznek ki az erős sugarakban felolvadt szempillák.

A szünetben ott álok Pribillel a kapcsolótábla mellett és érdekes dolgokat mesél:

— Hogy miben áll a találmányom?... Sainos, erről még nem beszélhetek... Titok... Legalább is egyelőre... Már így is megmozdultak azok, akik pénzt szeretnének kovácsolni belőle, de én nem engedem... Ez az enyém...

Aztán megtudom még többek között, hogy a fiatal feltaláló rengeteget küzködött és fáradságot nem kímélve, éjjel-nappal csak a találmányának élt, míg végre siker koronázta a hosszú kísérleteket. Ez a városligeti egykori mozi egyelőre csak átmeneti hely a továbbiakhoz, de ősszel nagy tervekkel külföldre készül és párisi, meg londoni szakértők előtt fogja találmányát bemutatni, de ezenkívül egy érdekes szerződést is kapott az egyik legnagyobb párisi revüszínházra, ahol találmányának nagy szerepet juttatnak.

CARMEN SYLVA

a legnagyobb gyógyhatású tengeri fürdőhely, a legjobb iszappal és csodálatos plage-zsal.

Hotel Movila és Hotelul Bailor

Ujonnan átalakítva, a legmodernebb felszereléssel, elegáns és komfortos.

EUROPA

Organizația Națională Română de Voiaj și Turism, București, Str. Doamnei 1. által adminisztrálva.

Augusztus és szeptember hónapokra szobák rezerválhatók az EUROPA összes romániai ügynökségeinél.

Sándor könyvkereskedésben A ad.

dig egy megtermett iparoslegény várja, hogy rácsatolják a nagy, feketekeretes szemüveget. A hosszú fiatalember szintén hozzánk csatlakozik és kézenfogva vezet önteket a „korlátolt tér” felé, ahol a hatósági intézkedések következtében önkei is kötelessége jelen lenni.

A szemüveg meglehetősen sötét színű, de mindössze hozzászokom, észreveszem, hogy egészen türethetően látok rajta keresztül és a nézőtérben ülő embereket is elég jól megtudom különböztetni. Most helyet foglalunk a székeken és megfogjuk egymás kezét. Igazat megvallva, érzem, amint a pulzusom gyorsabban lüktet. Elvégre néhány másodperc múlva fittyet hányva a fizika összes törvényeinek, eltűnök az emberiség kíváncsi tekintete elől. Csend lesz. Látom, amint Pribil a nagy kapcsolótáblán megcsavar valami láthatatlan fogantyút, a motor ismét felbug és úgy érzem, mintha valami árnyék suhanna rajtam keresztül, de lehet, ez csak képzelődés. Hirtelen melegem lesz, homlokomról gyöngyözve csepeg a verejték. Szomszédom megszorítja a kezemet, mintha fölém várna segítséget, ugyanakkor odalenn a nézőtérrel mozgolódás támad. Többen kiabálnak valamit felénk és arckifejezésükből láthatom, hogy valami történt, amit én nem veszek észre. Az első sorban most feláll egy ur és felkiált hozzánk. Hangja fátyolos és messziről hangzik:

— Uraim... Látnak önök ott fenn minket?...

— Igen — kiáltja vissza mellettem valaki. — Teljesen jól...

— Mert mi... Igen... Innen lentől mi már nem látjuk önöket... ott fenn az emelvényen...

— És azután?...

Legyint:

— Azután? ... Még nem tudom... Ujabb dolgokon dolgozom... Ujabb ötleteim vannak... Talán sikerülnek... Talán...

... És a fiatalember ismét odaül a kapcsolótábla rejtelmes fémgombjai közé, a láthatatlan gép újra megindul és mormolni kezd...

... — Hölgyeim és uraim — a „láthatatlan ember elindult a karrier felé...

STODOLNI DEZSŐ.

Tovább folynak a jelentkezések az AMEFA különvonatára

Consum-könyvvel rendelkezők minden készpénzfizetés nélkül is résztvehetnek az utazásban

A folyó hó 11-én tartandó AMEFA—Jul petrosanii mérkőzés különvonatára továbbra is az előzőkhöz hasonló gyors tempóban folynak a jelentkezések. Már az első két napon több mint kétszázan biztosítottak helyet a különvonatra. A vonat indulási napja és órája, mint már ismertettük, augusztus 11-ike, reggel 6 óra; az indulás többi részleteit az AMEFA vezetősége lapunk útján idejében közölni fogja.

A mai napon sikerült az AMEFA vezetőségének a Consum vezetőségével olyan kedvező megállapodást létesíteni, amely szerint

a Consum-könyvvel rendelkezők is minden készpénz fizetése nélkül, igénybe vehetik ezt az alkalmat.

Tekintettel arra, hogy a Consum tagjai részére csak 100 helyet sikerült biztosítani az AMEFA vezetőségének, ajánlatos, hogy azok, akik a kedvező alkalmat ki akarják használni, helyeiket már hétfőn biztosítsák. A Consum könyvecskéik előjegyzése kizárólag a Szabó Albert cégnél eszközölhető. Előjegyezni lehet: vasárnap délelőtt 10-től 1-ig a Fehér Kereszt előcsarnokában.

Jelentkezési helyek a következők:

Az ARADI KÖZLÖNY kiadóhivatala, Szabó Albert üveg- és porcellán nagykereskedése és

Vaida és Czégka posztókereskedés, Str. Eminescu.

A különvonaton való részvétel díja, oda-vissza: 150 lei.

A sport-különvonatot Petrosaniben kényelmes autobuszok várják, hogy míg a mérkőzés megkezdődik, méltányos áron lehetővé tegyék a közönség részére a gyönyörű, festői szépségű Surduc-szoros megtekintését.

— Megérkezett Aradra a kijárók elleni rendelet. Az aradi városházára ma megérkezett Tatarescu miniszterelnöknek az a rendelkezése, a melyet a kijárók ellen adott ki. A jövőben tehát a városházán is mindenkinek személyesen kell elintézni és megszürgetni ügyeit, abban az esetben pedig, ha valakit megbíz ügyének elintézésével, akkor felülbélyegzett megbízólevelet kell az illetőnek adnia.

— Lisztellenőrzés a rovinel járásban. A rovinei járás jegyzői ma délelőtt Imbulzeanu Eugen főszolgabíró elnöklete alatt értekezletet tartottak, amelyen a buzaértékesítés kérdésével foglalkoztak. Az értekezleten megbeszéltek azokat a módszereket, amelyekkel egyrészt biztosítani, másrészt pedig ellenőrizni kívánják a buza minimális árának betartását. Foglalkozott az értekezlet a „feketeliszt” kérdésével is és elhatározták, hogy a legszigorúbban ellenőrzik, hogy a vámmalmokban örölt lisztet a termelők használják fel és a kereskedelmi forgalomba ne kerüljön. Az ellenőrzés fökéletessége érdekében az értekezlet részletes tervezetet dolgozott ki.

— Dr. Schmidt János központi sebész-főorvos hazaérkezett. (Telefon: 185.)

— Öngyilkos lett Abdul Hamid exszultán unokaöccse. Párisból jelentik: Kerimet, Abdul Hamid török ex-szultán unokaöccsét ma átkölt koponyával szállodai szobájában holtan találták. A vizsgálat megállapította, hogy a volt szultán unokaöccse öngyilkosságot követett el.

— Öt embert meggyilkolt és tizenhatot megsebesített egy ámokfutó. Varsóból jelentik: Borzalmas rémdráma játszódott le a keletgalíciai Tince községben. Vakulák Péter gazdálkodó, akin az utóbbi időben az elmebetegség jele mutatkozott, egy kocsmában alaposan leitta magát. Csak este tért haza családjához és a vacsora miatt a feleségével veszekedni kezdett. A veszekedés hevében baltát ragadott és feleségét és kislányát szörnyű kegyetlenséggel valósággal lemészárolta. Az asszony és a kislány nyomban kiszemvedett. Az öngyilkos ember ezután baltával a kezében átrohant a szomszédokba, ahol éppen nagy vendégsereg volt együtt és a baltával rátámadt az ott ülő emberekre. A vendégek között leirhatatlan pánik keletkezett és mindenki menekülni próbált. Vakulák baltájával 16 embert súlyosan megsebesített. A súlyos sebesülteket beszállították a kórházba, ahol 3 ember, anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, kiszemvedett. További 6 sebesült a halállal vívódik. A dühöngő ember végül maga is élettelenül rogyott a földre, mert az áldozatai védekezése közben ő is halálos sebeket kapott.

— Utólagos beírások az állampolgársági listákba. Egyes ardeali prefekturák rendeletet kaptak az igazságügyi miniszteriumtól, hogy augusztus 10-ig azok, akik eddig nem rendezték az állampolgársági ügyüket, még mindig beadhatják a kérvényüket az illetékes városvezetéshez. Mitra I. Sándor aradi információs és fordító iroda (Bul. Regele Ferdinand 5. sz. Csanádi bank-palota) ma, sürgőnyileg kérte az igazságügyi minisztert, hogy Aradra is terjessze ki ezt az utólagos jelentkezési lehetőséget, mivel sok román és más nemzetiségű itt született egyén még nem rendezte az állampolgársági ügyét. Az érdekeltek forduljanak a fentnevezett információs és fordító irodához felvilágosításért, — amelyért díjazást az iroda nem kér.

— A stafétabajnokság eredménye. Budapestről jelentik: A Magyar Atlétikai Szövetség 1936. évi szenior egyes egyéni és ifjúsági stafétabajnoki versenye szombaton délután zajlott le a Beszkar sporttelepén. A 100 méteres síkfutás bajnoka Sir (BBTE), 10.7 perc alatt lett. A 800 méteres síkfutásban Szabó Miklós (MAC) 1.55.3 perc alatt, az 5000 méteres síkfutásban Kela János (BBTE) 15.09.8 perc alatt lett bajnok, a 200 méteres gátfutásban Kovács 24.6 perc alatt, a távugrásban Koltyay 743 centis teljesítményével, a rudugrásban Szaffka Viktor 380 centis teljesítménnyel, a gerelyvetés bajnoka Várszeghy József 62 méter és 21 centiméteres teljesítményével lett.

— Fejtájsnál dörzsölje be homlokát, halántékát frissítő, üdítő „Diana” sóborszesszel. 4194

— A gyöngy a világválság sodrában. Tokióból jelentik: Különös megegyezés jött létre az itteni gyöngytenyésztők között. Céljuk az amugy is alacsony értékűvéra süllyedt gyöngy árának megtartását szolgálja. Emiatt néhány vállalat bizonyos mennyiségű gyöngy megőrlésére határozta el magát. E célra két hatalmas kököröngből álló primitív malmot építettek és szigorú felügyelet mellett finom liszté őrlik a mélységes tenger kincsét: a gyöngyöt, amely az általános világválság következtében sokat veszített értékéből, mert hiszen szakemberek véleménye szerint a gyöngy és főként a tenyésztett gyöngy hosszú idő után elhalványodik, elveszti színét, szóval értékétlenedik. Most már a kávé és a buza után a keleti-tenger partján 300 zsák gyöngylisztet vetettek a tengerbe a minap.

Bulevardul Carolon

emeletes ház 8 modern lakással 1.850.000 leiert
Földmívelésügyi palota közelében földszintes ház 3 lakással, fürdőszobával, nagy kerttel, olcsó árban 400 ezer leiert.

Belvárosi magastörszintes ház 4 szobás
összkomfortos lakással 700 ezer leiert. 4409

Ezenkívül a város összes utcáiban magán-, bére- és üzletházak, telkek, Arad környékén kisebb földbirtokok és a hegyalján szállók eladó.

Lőrincz József ingatlanforgalmi irodája,
Arad, Str. Eminescu 8. sz.

— A nyomdászok ma Aradul-Nou-n, a Kornett-féle vendéglő árnyas kerthelyiségében rendezik kerti ünnepélyüket az „Aurora” és „Gutenberg” nyomdászalkörök együttes hangversenyével egybekötve, délután 4 órai kezdettel. A dalkörök szebbnél-szebb dalokkal szórakoztatják a közönséget. Elsőrendű zene, tombola, amerikai árverés, kuglyverseny, stb.-in kívül a nyomdász műkedvelő-gárda legjobbjai fogják még a közönséget szórakoztatni. E kerti ünnepély keretében ünneplik meg Schneider Gyula nyomdászságának 50 éves jubileumát. A hangulatos kerti ünnepélyt este 9 órakor reggelig tartó táncestély követi.

Öltöny mérték után 100.-P.
tisztá gyapju szövetből
elsőrangú szabással
Rendeljen személyesen, vagy levél útján. Méretre és próbálni elküldjük szabásunk egyikét.
Kívánatra mintát küldünk!

BLUM és TESTVÉRE
Budapest, IV., Váci-ucca 31-33. 4378
(Plarista-palota)

— Jávör Alfréd jutalomjátéka. Jávör Alfréd, az aradi szintársulat kiváló tagja augusztus 10-én, szombaton este fél 10 órakor tartja jutalomjátékát a Nyári Színházban. Előadásra kerül Fodor László ismert budapesti írónak: „Egy asszony hazudik” című darabja. A vigjáték hosszú időn át szerepelt a magyar fővárosban és nagy sikereket aratott. Ugyanerre a sikerre van kilátás Aradon, ahol Jávör Alfréd mellett a helybeli gárda többi tehetséges tagjai vállalták a színdarabban való szerepeket.

Minden háztulajdonos érdeke, hogy

„RO-FRE”

szabadalmazott szennyvízszűrő készüléket szerezzen be, mert ez a legjobb, legolcsóbb és legraktikusabb. 4414

Beszerezhető: **ROSSI sí PELLEGRINI**
Arad, Str. Marasesti 61. — Telefon 671.

— Az elmúlt hét legizgalmasabb eseménye a bécsi futballmeccs volt. A „Színházi Élet” kiküldött tudósítója: Szóke Szakáll remek képekkel illusztrált érdekes cikkben számolt be a fontos meccsről a „Színházi Élet” új számában. A megszokott rovatok, 64 oldalas rádióújság egészíti ki az új „Színházi Élet”-et. Darabmelléklet a Budai Szinkör nagyszerű operettje: „Aki mer, az nyer”. Ára 20 lei.

Modern dió-hálószobák
feltűnő olcsó árban raktáron.

HERMANN bútormester üzem

Fischer Elm-palota, Strada Consistoriului 7.

Tűzoltás Aradon

veszedelmes akadályokkal

Ma este jelentették az aradi tűzoltóság-nak, hogy a Numa Pompiliu-ucca 50. szám alatt, Curticean Lazarné házában tűz ütött ki. A helyszínre oszakhamar kivonultak a tűzoltók a Robu-autóval és egy kézi fecskendővel. A Robu-autónak nem vehették hasznát, mert a közelben levő kútból nem tudott vizet szivattyuzni, így tehát az udvaron égő szénaboglya és száma oltását a vízfecskendővel kezdték meg. A locsoló-autók még a városban cirkáltak és csak háromnegyed óra múlva sikerült megtalálni az egyiket, amikor a tüzet már eloltották.

Ezuttal is bebizonyították, hogy a locsoló-autókra nem lehet számítani és ezért a városnak szinte életbevágó érdeke, hogy a tűzoltóság felszerelését minél rövidebb időn belül kiegészítsék. Megállapítást nyert, hogy a tüzet gondatlanság okozta. Egy három éves kisleány ugyanis egy parázsló fadarabot vitt ki az udvarra s azt a szénaboglyába dugta. A kár négy ezer lei.

— Korda készíti az első angol színes filmet. A színes film valóságos pánikot okozott az amerikai és angol filmgyárosok körében. Dr. Kalmus eljárása, a „technicolor” kétségtelenül eddig a legjobb eredményt mutatta, úgy, hogy a hollywoodi és londoni filmgyárak valósággal sort állnak a technicolor irodái előtt, hogy gépet kapjanak. Össze nyilván enyhülni fog a helyzet, mert addig a Technicolor megfelelő száma készüléket hoz forgalomba. Technicolor eljárással készült a Becky Sharp, Mirjam Hopkins filmje, mely komoly nagy sikert aratott Amerikában. A filmet Mamoulian rendezte. Az első angol színes filmet Korda készíti. A technicolor-gyár most létesíti főktelepét Londonban. Korda kopja az első készüléket, de kijelentette, hogy szó sincsen arról, hogy monopóliuma lenne az eljárás kihasználására. „A nemzeti filmipar csak akkor fejlődhetik — mondotta Korda a „Daily Mail” munkatársának — ha valamennyi filmgyáros összefog”.

Nyári saisoncikkék olcsó elárúsítása megkezdődött

Imprimé 84, Crep de chine 71 lei
és még ezerféle cikk eddig nem létezett olcsó

DELMAN & Co. Arad, Str. Metianu 14-a.

— Az Eminescu-ucca 8. szám alatt új ingatlanforgalmi iroda nyílt. Az új iroda vezetője és tulajdonosa Lőrincz József, aki most önállóította magát, de akit az aradi közönség jól és elnyöven ismer, mert már 11 éve működik ezen a pályán. Lőrincz József Aradon nagy ismerettséggel rendelkezik és mindenütt osztatlan szimpátiának örvend. A megbízások gyors és kielégítő módon való elintézésével, lelkiismeretes munkával kívánja Lőrincz József magának a kiterjedt üzletkört biztosítani.

— Gyomortájás, székrekedés, bélpangás, fejfájás, szédülés, felfuodás, gyomornyomás, rossz emésztésnél nélkülözhetetlen a Földes-féle Solvopirula, mely a legideálisabb vértisztító, hashajtó, epehajtó. Egy doboz 20 lei. Földes gyógyszerár Arad. 1782

— Az Aradi Magántisztviselők Egyesülete értesíti tagjait, hogy uszócentát Wolf Gyulánál. (Soc. de Asigurare Prima Ardeleana) vagy az egyesület irodájában: Str. V. Goldis No. 6. lehet kapni.

— A „Nemzetközi Varieté”-ban lejátszódó eseményeket éles szemmel és művészi kézzel rajzolta meg Gáspár Antal a „Borsszem Jankó” legújabb számának címlapján. A „Borsszem Jankó” kapható uccai árusoknál, pavillonokban és pályaudvarokon is. Kérjen mutatványszámot: Budapest, VI., Mozsár-ucca 9.

— Ma az alatti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

ROZSNYAI: Plata Avram Iancu.
FÖLDES: Str. Eminescu.
KÁRPÁTI: Bulevardul Regele Ferdinand

— HÉTFÖN az alatti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:
VOITEK: Bulevardul Regina Maria.
DANCIU: Plata Mihai Viteazul.
BERNÁT: Lángai Gará (vasutállomásnál)
BERGER: Calea Saguna.

Modern butorfényezést

lakás és épületmázolásokat, a legtartósabb kiviteiben, jutányosan készít: 3861

Lendák Imre fényezőmester
Arad, Strada Ghiba Birta 26.

Hétfőn, augusztus 5-én
este fél 10 órakor
Szabadtéri előadás!

HAMLET

A katolikus gimnázium udvarán
Ioan Calvin-ucca (tüzoltó laktanya-
val szemben.)
Rendező: Forgács Sándor.

Jegyek elővételben vasárnap és hétfőn a színházi pénztárban

— A becsapott földalatti vasúttársaság. New-Yorkból jelentik: New-York városi tanácsa elhatározta, hogy a földalatti vasút jegyautomatáit üzemen kívül helyezi. Kiderült ugyanis, hogy a jegyautomaták használata következtében súlyos kár éri a vasúttársaságot. Egész rövid idő leforgása alatt a társaság tisztviselői több mint 5 tonna hamis érmét szedtek ki az automatákból. A rendőrség a csalókkal szemben tehetetlen. Ilymódon tehát meg akarják óvni a jövőben a társaságot attól a hatalmas veszteségtől, ami eddig érte.

UBORKA, PAPRIKA

beszavanyításhoz

a legjobb zamatú és konzerváló

eset a FERMENT eest!

— Kapható: 0.5 és 1 lit. védjegyzett üvegekben. —

— Megfőtt a fürdőkádban egy paralitikus beteg. Neutrálból jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt a minap az itteni ideggyógyintézetben. Keményi Károly, akit súlyos idegbaja miatt kezeltek a kórházban, minden felügyelet nélkül fürdeni ment. Felnyitotta a forróvizcsapot és a fürdőkádba lépett. Néhány pillanat után elájult és mire észrevették, a forró víz teljesen összeégette testét, valósággal megfőtt. A hatóság a szerencsétlenség esetében a legszigorúbb vizsgálatot indította meg.

STEINER Izs. Leányinternátus

Arad, Iosif Vulean 4.

Beiratás ugy a nyilv. isk. tanulóknak, javítóknak bel- és külföldi magántanulóknak megkezdődött. Prospektussal szolgál: Az igazgatóság. 3699

— Kedélyes házasság. Szomorú sorban volt része egy 33 éves munkásnak, aki az olaszországi Foggiában feleségével, anyósával és sógor-nőjével együtt lakott. A három asszony nap-nap után pokollá változtatta a szegény férj életét. A szomszédok állítása szerint a férfi házassága elején igen boldogan élt feleségével, de azután, hogy anyósa és sógor-nője hozzájuk költözött, minden nap többször veszekedésre került a sor és ezek során mindig a férfi huzta a rövidebbet. A minap bekövetkezett a katasztrófa. A veszekedés során a sógor-nő hasbarugta a férfit, a felesége pedig öklével sújtott az arcába, míg az anyósa egy fahusánggal főbeütötte, a szerencsétlen embert kórházba szállították, ahol rövid idő után meghalt. A három furiát a rendőrség emberölés címén letartóztatta.

— Elfogták Sovata-fürdő rémét, egy szökött fegyencet. Diciosmartinból jelentik: Az utóbbi időben, amint több szomorú eset bizonyította, rablók veszélyeztették Sovata-fürdő környékén a közbiztonságot. Csak legutóbb irtuk meg, hogy egy csendőrtábornokot és egy magános asszonyt kiraboltak a fürdő közvetlen közelében, a csendőrök azonnal el is fogták egy Kiss nevű banditát, aki az auidi fegyházból szökött meg. A biztonság azonban még nem állt helyre, mert a rablók tovább garázdálkodtak a környéken. Végre sikerült a legfőbb zsványt, a rablóhadjárát megszervezőjét is elfogni. Croitor Galatean erdőőr szembetalálkozott a Sovata környéki erdőben Baia Simion szökött fegyencel, aki azonnal rálőtt az erdőőrre. A lövés nem talált. Ekkor az erdőőr kapta a fegyverét és a rabló lábába lőtt. Baia Simion a földre zuhant. Az erdőőr értesítette a csendőrséget, mely átadta az illetékes hatóságoknak a veszedelmes banditát.

— A „Reggel”. Lázár Miklós briliáns hétfői lapja minden újságárusnál kapható. A „Reggel” a magyar újságírás szenzációja, a magyar sajtó legérdekesebb, legváltozatosabb, legértelmesebb, legszórakoztatóbb vezető organuma. Lázár Miklós vezércikkei és a „Reggel” népszerű színházi, társadalmi, divat, mozi, könyvkritika, stb. rovatai az újságolvasó közönség minden rétege előtt nélkülözhetetlen olvasmányá avatják ezt az európai szinten álló magyar hétfői hetilapot. A „Reggel” ára Romániában 5 lei. 3696

— Tömegbetegségek. Rheuma, csusz és isiasz (ülőidegzsába) a legelterjedtebb betegségek közé tartoznak. A hivatalos statisztikák szerint különösen rheumában szenvednek nagyon sokan. Nevezett betegségek leküzdésénél kitűnően beváltak a Togal-tabletták. Több mint 6000 orvos rendkívül elismerően és dicsérően nyilatkozott a Togal hatásáról.

Állandó derültség közben tárgyalják Vilmos főherceg botrányszerét Párisban

Elnök: »Mi összefüggés volt az ukrán királyság és a családok között?«
A kövér menyasszony: »Előbb enni kellett adni a főhercegnek«

Párisból jelentik: Rendkívüli érdeklődés mellett tárgyalja a párisi büntetőtörvényszék Vilmos főhercegnek és menyasszonyának, Paulette Couyba volt postáskisasszonynak nagy családi ügyét. A főherceg Svájcban tartózkodik, nem jelent meg a bíróság idézésére, így fölötté távollétében fognak ítélezni. Paulette Couyba a vádlottak padján ül.

A családok összege, amelyek miatt a főherceg és menyasszonya ellen emeltek, több-százezer frank. A károsultak között vannak gyárosok, akikről Vilmos főhercegnek az ukrán trónra helyezése érdekében kért kölcsön nagy összegeket Paulette Couyba, divatcégek, amelyek büszkék voltak arra, hogy egy főherceg menyasszonyának dolgozhatnak, egy fantasztikus golfvállalkozás részvényesei.

Egyszer a Ritzben rendezett nagy ebédet a volt postáskisasszony. Elhitette egy Eymard nevű tőkepénzzel, hogy értékpapirjai vannak a Rothschild-bankban, s ezekre az értékpapírokra 400.000 frank kölcsönt kért. Hogy a tőkepénzes bizalmát teljesen megnyerje, meghívta a Ritzben rendezett nagy ebédjére. Azt mondta neki, hogy ott találkozik Rothschild báróval. Az ebédet meg is tartották. Rothschild báró azonban nem jelent meg a vendégek között, akik

legnagyobb részben gígló-jellegű fiatalemberekből álltak.

A főherceg menyasszonya megmagyarázta Eymardnak, hogy Rothschild az utolsó pillanatban lemondott halaszthatatlan üzleti tárgyalások miatt. A 400.000 frankot azonban még nem sikerült megkannia, mert még aznap este letartóztatták. Természetesen adós maradt a Ritznek is az ebéd árával.

Paulette Couyba kövér, nehézkes mozgásu hölgy, zöldpetyves fekete ruhában jelent meg a törvényszék előtt. Megjénéséről itélve senki sem tartaná főherceg menyasszonyának.

— Amit tettem, Habsburg Vilmos ügyéért tettem, — védekezik. — Menyasszonya voltam, kötelességem volt, hogy olyan körülmények

között éljek, amelyek egy jövődöbéli uralkodó jövődöbéli feleségéhez illenek.

Aztán kijelenti, hogy minden cselekedetére Vilmos főhercegtől kapott utasítást.

— Öcsászári fensége azt mondta, hogy ha nem találok pénzt Franciaországban, ő majd keres a külföldön.

Én a francia-osztrák közeledés érdekében akartam működni.

Ezekre a szavakra nagy nevetés támadt a tárgyalóteremben.

— Milyen összefüggés van a Habsburgok restaurációja és a családok között, amelyekkel önt vádolták? — kérdezte az elnök.

— Előbb enni kell adni a főhercegnek! — válaszolta a vádlott újabb nagy derültség közben.

Kihallgatták Paneykot, az ukrán emigránsok egyik vezető emberét, akit szintén megkárosított Paulette.

— A főhercegnek soha nem volt egy garasa sem, — mondotta Paneyko. — Még taxira sem telt neki, csak a földalattin járt. De egy napon, mikor találkoztam vele, tele volt a zsebe ezresbankokkal. Tréfásan azt mondtam neki: „Fenséged talán megnyerte a főnyereményt?” A főherceg meghívott ebédre és édességeket vásárolt kisfiám számára. De nem sokára megtudtam, hogy a saját pénzemből látott vendégül. Couyba kisasszony megosztotta vele a pénzen, amit tőlem kicsalt.

— A főherceg egyszer bevallotta nekem, hogy Couyba tartja el. „Nincs abban semmi, mondja, ha az ember egy nő pénzéből él”. Én azt válaszoltam, hogy nincs benne semmi, ha az a nő az embernek anyja, vagy testvére. De különben az, aki nőtől pénzt fogad el, közönséges...

Paneyko nem mondta ki a szót, de a tárgyalóterem közönsége megértette és ismét nagy nevetés támadt. A tárgyalás hangulata általában igen derűs.

Ma, vasárnap a városligeti fűvészkertben: Egy nap Meseországban!

Az aradi népkisebbségi újságírók népünnepélyének teljes műsora:

Délelőtt 10 órakor: A CAA uszóversenye az SGA evezősháza előtt. Százméteres gyors-, mell- és hátuszás, ötszázméteres gyorsuszás, kétezerméteres távuszás. Ifjúsági, női és gyermekversenyek. Díjkiosztás este 8 órakor a városligeti fűvészkertben.

Délelőtt 11 órakor: Ciclocross kerékpárverseny a városon keresztül. Cél a városligetben. Díjkiosztás a népünnepélyen este 8 órakor.

Délután 3 órakor: Meseország megnyitása. Tombola-, szerpentin-, konfetti-sátorok felavatása.

Délután 3 és fél órakor: Hofschneider kötéláncos első előadása, amelyet 5 órakor és 6 és fél órakor megismétel.

Délután 4 órakor: Körösladányi mester első bűvészelőadása csodás keleti mutatványokkal, amelyeket 6 órakor és 7 órakor megismétel.

Délután 4 és fél órakor: A világhírű grafológus megérkezik és megkezd az íráselemzést husz leies díj fizetése ellenében.

Délután 4 és fél órakor: Ökölvívás. Öt pár kiváló bokszoló mérkőzése.

Délután 5 órakor: Bábszínház első előadása.

Délután 5 órakor: Megkezdődik a nyomozójáték tiz értékes nyeremény után.

Délután 5 és fél órakor: Szertornát mutatnak be az SGA és Hakoah mintacsapatok.

Délután 6 órakor: A Hakoah ötven tagu női tornászcsapatának szabadgyakorlatai.

Délután 6 és fél órakor: Zsákba futás és lepényevés a gyermekek részére fenntartott játszótéren.

Délután 7 órakor: Élő sakkjáték.

Délután 7 és fél órakor: A katolikus dalkör énekel.

Este 9 és fél órakor: Tűzijáték.

Este 10 órakor: Tűztánc, görög tüzfényben.

Este 11 órakor: Tábortűz mellett Szabó Gyula énekel.

Körhinta, céllövészet, játékosok és mutatványosok — Astra-gyári zenekar és cigányzenekar hangversenye. — Rádiózene. — Tánc reggelig.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Ötszáz milliós deficittel zárul az idei költségvetési év

Antonescu pénzügyminiszter feltűnéstköltő nyilatkozata — Tíz százalékkal több külföldi áru jöhet augusztus 1-től az országba

Antonescu pénzügyminiszter — amint arról már beszámoltunk — részletes nyilatkozatban ismertette a sajtó képviselői előtt a kincstár jelenlegi helyzetét. A pénzügyminiszter rávilágított mindazokra a nehézségekre, amelyekkel a kormánynak részben a költségvetés végrehajtása körül, részben pedig a külföldi adósságok fizetésénél meg kell küzdeni. A nyilatkozat szerint a költségvetési év első négy hónapjának bevételei 6 milliárd 447 millió 700 ezer leit tettek ki. Abban az esetben, ha a bevételek továbbra is ebben a mederben folynak, akkor az állam az 1935—36. költségvetési évben 20 milliárd 189 millió lei bevételre számíthat, míg a költségvetés előirányzata szerint a bevételek végösszege 20 milliárd 686 millió lei kellene hogy kitegyen.

Ilyen körülmények között tehát a folyó évi költségvetés előreláthatólag 500 millió lei deficittel zárul.

A kormánynak — mondotta a pénzügyminiszter — behatóan kell foglalkoznia a tranzsfer kérdéssel, mert külföldi adósságaink törlesztését tudvalevőleg devizákban kell elvégeznünk. Az 1934—35. költségvetési évben esedékes külföldi adósságaink 866 millió leit tettek ki, belföldi adósságaink pedig 1 milliárd 398 millió leire emelkedtek. Az 1935—36. költségvetési évben belföldi esedékes adósságaink 1 milliárd 45 millió leit tesznek ki, míg a külföldiek 1 milliárd 895 millió 700 ezer leit. Az elmúlt évben tehát a külföldi törlesztések az esedékességek 61,7, míg ebben az esztendőben 62,4 százalékát teszik ki. Az 1936—37-es költségvetési évben a helyzet már súlyosabb lesz. Ebben az esztendőben ugyanis a belföldi törlesztések 83 millió lejlel emelkednek, míg a külföldiek 872 millió 200 ezer lejlel. A tranzsfer problémája tehát a jövő költségvetési esztendőben még komolyabb problémákat okozhat. Megállapítható, hogy a tranzsfer körül tapasztalható nehézségeket főképpen két jelenség okozza. Az egyik kereskedelmi mérlegünk fölöslegének látható csökkenése, a másik pedig az, hogy azok az államok, amelyekkel kereskedelmi kapcsolataink vannak, olyan fizetési egyezményeket kívánnak kötni velünk, amelyek eredményeképpen a rendelkezésünkre álló szabad devizák lényegesen redukálódnak. Erre legjobban talán az alábbi kimutatás világít rá:

— Az elmúlt év első hat hónapjában 3 milliárd 840 millió lei folyt be a Banca Nationalához, míg 1935. első hat hónapjában 4 milliárd 622 millió lei. Ennek ellenére 1934-ben jobb volt a helyzet, mert az elmúlt évben a befolyt devizák 71,6 százaléka szabad volt, míg az idén 31,6 %-a volt szabad deviza. Bár számszerint több deviza folyt be a Banca Nationalához, a szabad devizák alig érték el az elmúlt évi összeg 50 százalékát. 1935. első hat hónapjában összesen 1 milliárd 460 millió lei szabad deviza folyt be a Banca Nationalához. Ebből 1 milliárd 91 millió lei, vagyis közel a háromnegyedet az állam külföldi adósságainak törlesztésére kellett fordítani, ugy. hogy a piacon mindössze 369 millió lei deviza maradt. Az elmúlt évben az államnak csak 724 millió szabad devizára volt szüksége, vagyis az összdevizák egynegyedére és a piac szükségleteinek fedezésére 1 milliárd 811 millió leit hagyhatott.

— A helyzet annál súlyosabb, mert ugyanakkor, amikor a rendelkezésünkre álló szabad devizakészlet csökkent, az államnak egy félmilliárdtal többet kellett kifizetnie ebben az évben, mint tavaly, az 1934. júliusában kötött megállapodásnak megfelelően. Mindezek a körülmények idézték elő, hogy külföldi adósságaink augusztus elsején esedékes részletének tranzsferálását nem

eszközölhetjük. Az esedékes részletet kitevő 300 millió leit a Banca Nationala-nál letétbe helyeztük és mindent elkövetünk, hogy export révén már a legközelebbi jövőre biztosítsuk a tranzsferet.

Costinescu kereskedelmi miniszter sajtónyilatkozata szerint tegnap aláírták a román-olasz kereskedelmi szerződést, amelynek alapján nagyobb mérvű exportot bonyolíthatunk le Olaszországba. A Belgiummal folyó tárgyalások is kedvezően haladnak, sőt a román megbízottak már alá is írták a szerződéstervezetet és örömmel kell megállapítanom, hogy Románia exportálja a legtöbb árut Belgiumba. Új era kezdődik a két ország között, mert az utóbbi időben Belgium elzárkózott a román termékek behozatalától. Angliának kifizettük a májusi és júniusi esedékességet, összesen 100 ezer font sterlinget. Az angol-román kereskedelmi megállapodást megbízottaink ma írják alá. Ennek megtörténte után Berlinbe utazik a kiküldött bizottság, hogy ott is megkezdjék a kereskedelmi szerződésekre vonatkozó tárgyalásokat. Minthogy mindkét ország kölcsönösen rá van utalva egymásra, bizonyosra vehető, hogy itt is eredményt érünk el.

Szovjetországgal néhány napon belül kezdjük meg a kereskedelmi egyezményre vonatkozó tárgyalásokat, amelyeket Ostromski bucaresti-i szovjet követ vezet országának nevében.

Ezután következnek majd francia barátainkkal a tárgyalások és minden kilátás megvan arra, hogy rövid időn belül eleget tehetünk majd külföldi kötelezettségeinknek.

Mindenkinek meg kell érteni, hogy egy ország csak akkor tehet eleget kötelezettségeinek, ha kivitel lehetőségei vannak. Mi is csak akkor vehetjük fel valamennyi országgal a normális kereskedelmi összeköttetést, ha régi adósságainktól megszabadultunk. Az idei rossz buzatermés következtében a kitűnőnek mondható tengeri termésbe vethetjük reményiségünket.

Augusztus elsejétől kezdődőleg 10 százalékkal több külföldi árut engedünk be az országba, mint az előző negyedévben.

A beérkezett importengedélyeket ilyen értelemben bíráltattam el.

HAPAG

1935. évi

ősz utazásai délre

Őszi utazás a Közép-tengerre
aug. 27. — szept. 14.

Nagy Hapag keleti utazás
szept. 16. — okt. 9.

Őszi utazás az Atlanti óceán szigeteire
szept. 28. — okt. 14.

Őszi utazás a nyugati Közép-tengeren át
okt. 11—29.

a „Millwaukee“ és „St. Louis“ kitűnő motoros hajókkal.

Mérsékelt részvételi díjak.

Olasz ünnepi utazások a Közép-tengerre és Afrikába a DEUTSCHE AFRIKA LINIEN hajóival.

Jelentkezések, információk és díjmentes prospektusok:

K Ü N S T L E R

Vízum- és Utazási Iroda

Arad, Bul. Reg. Maria 24. — Telefon 86.

Egy szenvedés az élete, ...

ha nem látja el magát idejében a legjobb és legbiztosabb 500

Pénzügyminiszteri rendelet a forgalmiadó fizetéséről

A pénzügyminisztérium körrendeletben hívta fel az egyes pénzügyigazgatóságok figyelmét arra, hogy egyes vállalatok, amelyek saját fizetéseikben vagy bizományosok útján adják el termékeiket, a forgalmi adót nem a törvény 7. paragrafusa intézkedéseinek megfelelően fizetik, hanem a számlában feltüntetett árból levonják a lerakati részijét, a különböző kiadásokat, stb. Ezért a minisztérium utasítja a pénzügyigazgatóságokat, hogy szigorúan ellenőrizzék a törvény végrehajtását és főleg azt is, hogy a vállalatok az áruinak a gyárból való kikerülése után a hónap első tíz napjában befizessék a forgalmi adót. Minderült, ahol megállapítják, hogy a forgalmi adót nem fizették a törvényben megállapított módszer szerint, a differenciáról azonnal jegyzőkönyvet kell felvenni és intézkedni kell a behajtás iránt.

Felhívta a minisztérium arra is a pénzügyigazgatóságok figyelmét, hogy vannak olyan vállalatok is, amelyek nemcsak az általuk gyártott árut hozzák forgalomba, hanem más cégek termékeit is. Ezeknek a vállalatoknak — a minisztérium utasításai szerint — úgy kell eljárniuk, hogy minden egyes esetben külön számlát kell kiállítani az általuk gyártott termékekről és külön számlát azokról, amelyeket nem ők gyártottak ugyan, de ők hoztak forgalomba.

— A gabonakivitel monopóliuma mellett foglalt állást a Mezőgazdasági Kamarák Szövetsége. Ma délután ülést tartott a Mezőgazdasági Kamarák Szövetségének választmánya és részletesen foglalkozott az új buzaértékesítési rendszerrel. A választmány határozottan amellett foglalt állást, hogy a kormány továbbra is tartson ki a buza minimális ára mellett. A kivitel kérdésével foglalkozva, a választmány annak a nézetének adott kifejezést, hogy abban az esetben, ha a szabad kereskedelem útján a buza kivitel nem adná meg a várt eredményeket, szervezzék meg a buza kivitel monopóliumát a szövetkezetek és mezőgazdasági szindikátusok útján.

— Százötvenmillió lei értékű sojababot exportálunk Németországba. A sojababot a földművelésügyi minisztériumba érkezett jelentések szerint kielégítőnek ítélik. A sojababot kivitel koncesszióját tudvalevőleg egy német társaság kapta meg és ennek becslései szerint az idei sojabab export eléri a 150 millió leit. A soya kiviteléből származó devizákból német festékanyagokat vásárol. Német kormány a soya mentesíti a 44 százalékos devizafelárlót, ugyanekkor pedig a román kormány úgy intézkedett, hogy a soya ellenében bejövő festékanyagokat kompenzációs behozatalnak tekinti.

— Eladott aradi ingatlanok. Szalai István eladott a Str. Poetului 16. sz. alatt egy 135 □-öles telket 2000 leiert Katkó István és nejének. — Kiskoru Morari Aurora és Marioara eladták a zimandi 42. sz. házat 25.000 leiert Császi Pálné és kiskoru Weisenburger Anna és Jakabnak. — Meiszinger Agostonné eladta a Str. Dorobantilor 74. sz. házat 110.000 leiert Máté Jánosnének. — Hollósi Károly és neje eladták a Str. Matasari 9. számú 117 □-öles házhelyet 30.000 leiert Halmageanu Alexandru és nejének. — Heitz Mária és Julianna, Szántó Gyula és neje eladták a Nyomásköz-düllőben 9 darab 829 □-öl szántóföldet 10.000 leiert Babócsi József és nejének. — Pacurar Ilie eladott a Ciresilor-düllőben egy 2 kat. hold szántót 10.000 leiert Katity Milivojnak. — Ardelean Nicolae és neje eladták a Pova-düllőben egy 2 kat. hold 1440 □-öles kaszálót, egy 1 kat. hold 440 □-öles kaszálót, egy 3 kat. hold 280 □-öles kaszálót, egy 1020 □-öles kaszálót, egy 3 kat. hold 1300 □-öles szántót 162.000 leiert ifju. Herold Gyulának. — Heitz Julianna és Mária eladták a nyomásköz 150 □-öles szántót 3000 leiert Pozsonyi Rozáliának. — Döme Béla és neje eladták a Rözer-düllőben levő 107 □-öles telket 30.000 leiert Döme Jolandának. — Soltz Károly eladta a Str. Francaza 2/a. sz. 105 □-öles telket 30.000 leiert Filipas Ioannának. — Dantea Vichentie és neje eladták a Rözer-düllőben levő 176 □-öles telket 8000 leiert Bica Constantin és nejének. — Siclovan Iosif és neje eladták a Str. Capitan Ignat 69. sz. házat 100.000 leiert Drecin Ioan és nejének.

Bankok, kereskedők, iparosok figyelmébe!

Modern könyvkötészetemet kiegészítettem vonalozó intézettel.

Mindennemű üzleti könyvet és vonalozott nyomtatványt a legpontosabban és legújantóssabban készítetek. — Akta makulatura papirokat magas áron veszek.

Davidovits könyvkötészet Arad, Bul. Regina Maria 24. (Hermann udvar.)

Saját érdekében

kérje mindig a cukrot, sőt és lisztet
50 kgr.-os papirzsák

csomagolásban, mert ezek a papir-
4193 zsákok tartósak, olesók és higiénikusak

Iparosértekezletet tartottak Aradon

**Szabó Béni országgyűlési képviselő
részvételével**

Ma délután átutazott Aradon Szabó Béni, az ismert iparosvezér, az országos Magyar Párt parlamenti képviselője. Szabó Béni tulajdonképpen Timisoarára utazott, ahol résztvesz a vasárnap rendezendő magyar népiünnepélyen és az ezt megelőző diszközgyűlésen. Aradon való átutazását felhasználta arra, hogy érintkezést keressen az itteni iparosvezetőkkel és megvitassa velük az időszaki kérdéseket.

Szabó Béni mindenekelőtt Reinhart Gyulát kereste fel, aki az Iparos Otthonba délután két órára értekezletet hívott össze. Ezen az értekezleten megjelentek: Czeiler István, Horváth József, Jakabffy István, Illyés István, Kun József, Köszeghy Emil, Engelhardt Ferenc, Barthl Ernő, Csigóczy István, Takács István, Fibinger Izidor, Uzsora István, Schaffer Richárd.

Szabó Béni közölte az egybegyűlt iparosokkal azokat az eredményeket, amelyeket különböző iparosvontakozású ügyekben a hatóságoknál sikerült elérnie, majd pedig tanácsokkal szolgált az eléje tárt kérdésekben. Egyben ismertette az iparosok előtt azokat a terveket, amelyek a legutóbbi iparomozgalmak során vetődtek fel és, amelyek megvalósítása érdekében az ország egész iparossága mozgalmat indít. Ezek közé tartozik többek között a kézműveskamarak felállításának is.

= Megalakult a gyümölcsexportőrök szövetsége A szőlészeti szindikátusok szövetségének helyiségében tegnap megalakult a gyümölcsexportőrök szövetsége. Az alapszabályok értelmében a szövetség tagjainak 3000 lei évi díjat kell fizetniük és ezenkívül 50.000 leies kauciót kell tenniük. A termelők, valamint a szövetkezetek mentesítettek az 50.000 leies kaució alól és évente csak ezer lei tagdíjat kell fizetniük.

= Nyersanyagbeviteli monopóliumot vezetett be Olaszország. Az olasz hivatalos lap mai száma rendelkezést közöl, amelynek értelmében az olasz kormány a szén, réz, zink és a nikkel bevételét monopolizálja. A rendelkezésnek az a célja, hogy a nyersanyagok bevételének központi szabályozása által kedvezőbb feltételeket érjenek el az olasz áruk kivitele számára.

Hol tölti szabadságát?

Teljes kurát pausálásban elsőrangú ellátással csak az

„EUROPA“

**Sándor könyvkereskedésben
Román Nemzeti Utazási és
Turisztikai Irodánál kaphat**

Fürdőszállodák saját kezelésben és pausálkura-szerződések a következő fürdőkben:

**Buzias
Carmen-Sylva (Movila Tekerghiol)
Episcopesti (Püspökfürdő)
Lacul Ghilcos (Gyilkostó)
Baile Herculane (Herkuiesfürdő)
Ocna Sibiului (Vizakna)
Sovata (Szovata)
Tusnad (Tusnádfürdő)**

Képviselők és kirendeltségek az ország
összes nagyobb városaiban. 3568

Esterházy Ferenc, a tatai gróf,

az osztrák kormány zenei tanácsadója, a világhírű komponista és dirigens

érdekes nyilatkozatában beszél terveiről, készülő operájáról, a grófi címről, amely kolonc egy művész számára, a demokráciáról, amely ma jelszavakon nyargal és Oroszországról, ahova koncertezni hívják.

Pöstyén, 1935. augusztus elején.

(Copyright by Jób Paál. Utánnomás tilos)

Hatalmas szép szál fekete ember Esterházy Ferenc, a tatai gróf, akivel immáron harmadszor találkoztam Pöstyénben a Schmidt doktor szanatóriumában. A megjelenése olyan, hogy az ember önkénytelenül azokra az őseire gondol, akik buzogánnyal a kezükben harcoltak egykoron a végeken a török ellen. Alakja odaillik a tatai vár sáncokkal és árkokkal körülvett cimertérmeibe. Nincsen benne más romantika: csak kék szemének ábrándos tekintete és végtelenül finom kezeinek vibráló reszketése.

Ezt az Esterházyt nem a politika, nem is a neve, hanem a muzsikája tette világhírűvé. Művész körökben úgy hívják: „der Musikführer Österreich.“ Ausztriában zenei téren nem történik semmi, amihez beleegyezését nem adja. Az osztrák kormányhoz meleg baráti kapcsolatot fűzi. Intimusa volt szegény Dollfuss kancellárnak és Stahremberg herceg most is nála nyargal Tatán. Ezeket a kapcsolatokat azonban politikai téren semmiféle viszonylatban nem kamatoztatja: a politikával nem foglalkozik, a politikát nem szereti.

Ha mint művész szerepel valahol, a grófi címét nem használja soha.

Beszél a zene szerelmese

Erősen hangsúlyozva minden szót mondja nekem:

— A nevem nekem nem használt semmit. Sőt, ártott. A művészi pályán talán defektus az, ha valaki gróf. Ha a nevem nem lenne annyira ismert, legszívesebben álnevet vennék fel és őszintén sajnálom, hogy ezt nem tettem meg. Nagyon sok zaklatástól lennék megkímélve. Azok, akik nem ismernek, az én zenészi voltomban szenzációt látnak és ez az oka annak, hogy riporternek nem szívesen nyilatkozzom. A zenereferens: az más, a zenereferens: kollegám, ez bennem sohasem látja a gróft, hanem mindig csak a muzsikust.

— Amikor a newyorki egyetem megtisztelt azzal, hogy doktorrá avatott, nem lehettem ott személyesen az avatáson Newyorkban ezt szigorúan elvárják az avatandótól. Engem betegségem, amiből itt gyógyítottak ki Pöstyénben, ebben megakadályozott. Művészetemre és erre a körülményre való tekintettel kivételesen eitekintettek személyes jelenlétemről. Amikor ez a dolog egyszer valahol Pesten szóba került, egy ismert ur — hizelegni akarván nekem — megjegyezte: „mégis csak szép dolog, hogy egy Esterházy gróft ennyire tisztelnek Newyorkban.“ Én nagyon megnehezítettem erre a megjegyzésre, bennem senkise tisztelje az Esterházyt és a gróft, hanem csak a művészt.

— A terveit?

— Két munkán dolgozom. Az egyikről nem szeretnék nyilatkozni. Egy átdolgozás foglalja le az időmet. Olyan dolog, amiről csodálom, hogy eddig senkinek se jutott az eszébe. Nagy munka. Ha elárulnám: bizonyos, hogy sok muzsikust is hozzáfogna. De ezt nem szeretném. Ezenkívül nagyon tetszik nekem az a partitúra, amit Főti János, ez a kitűnő író adott át nekem. Az olasz csinkvecentóban játszó kedves történet. Komoly opera-szöveg. Ezt akarom megzenésíteni. Finom, szép gondolattal van teli Főti szövegek könyve.

— A tatai szabadtéri játékok vezetésében és irányításában eddig nem vettem részt. Amikor első ízben rendezték meg ezeket, akkor beteg voltam. Az újságok azt írták, hogy kastélyom ablakából figyeltem az előadást. Ez nem volt igaz. Hiszen az én kastélyom két kilométernyire van a szabadtéri játékok helyétől. Az idén már ott voltam és nagyon megtetszett. Fel is ajánlottam közreműködésemet a jövőre. Ha felkérnek szívesen csinálom valamit. Kedvem lenne hozzá, hogy színhozzom a Szigfriedet. Ezt nagyon szépen meg lehetne a szabadban csinálni.

— A mostani szabadtéri előadásoknak azonban van két hibája. Az egyik: túlságosan sokat adnak a tömegnek. Ez a művészi keresztülvitel rovására megy. A közönségnek csak egy része jut élvezethez. Ezenfelül: egy operaelőadás sohasem

lehet társadalmi esemény, hanem csak művészi produkció. Ha társadalmi eseménnyé válik, akkor elveszti művészi jellegét.

— Ha alkalmam nyílnék hozzá, hogy bekapcsolódnék a rendezésbe, sikerülne valóban nagyszabású művészi előadást produkálni, mert a budapesti opera személyzete valóban olyan kitűnő, hogy azzal minden elérhető.

Megkérem: mondjon el magáról valamit. A kérésnek láthatólag nem szívesen tesz eleget. Annyira beérkezett művész már, hogy — magáról csak ismételt kéréssemre és csak azért beszél, mert — úgy gondolom — udvariasságnak tartaná, ha kérdéseimet válasz nélkül hagyná.

— A háborúig nem érdekelt a muzsika. Csak akkor, amikor a harctérről hazajöttem, kezdtem a zene tanulmányozásával és a zenetudomány kutatásával foglalkozni. Ennek szenteltam magamat. A zenetudomány annyira szétágazó, hogy ezt egy életen át kitanulni nem lehet. Annyira szétágazó tudomány, hogy hozzá hasonló nincsen is a világon. Ha egy laikusnak azt magyaráznám el, hogy a zenének köze van például a logaritmushoz: ki-nevetne. Az egyes hangszerek közül talán csak a hárfa az, amin nem játszom. Legjobban az orgonát szeretem. Amikor elhatároztam, hogy komponista és dirigens leszek, az egyes hangszerek háttérbe szorultak nálam.

Megkérdézem: nem mint gróf, hanem mint művész mit tart a demokráciáról.

— Amit ma demokráciának neveznek az emberek, az nem demokrácia. Ez: köznapi pártkérés. A demokrácia nevét pártok sajátították maguknak. Én demokrata vagyok a szó ideális elgondolása szerint. Erről a kérdéstről azonban nehéz beszélnem, mert hiszen minden művész alapjában forradalmár, én pedig művész vagyok. Az ideálom: az emberi békevágy felülkerekedése. El-lensége vagyok mindennek, ami irigység válni ki, ami másokat akármilyen formában sért, vagy megbánt. Azt tartom, hogy: művész hárfa szel-e világ és csodálkozom azokon, akik csodálkoznak rajta, hogy magyar létemre felelős osztrák állami állásban vagyok. Akármilyen furcsán is hangzik, én azt mondom, hogy: lehet hazáról, lehet otthonról beszélni, de nemzetről — bajos. Hol a nemzet, amikor a franciák legnagyobb építőművészt Eiffelnek hívták, a legdiszesebb német kintetés neve: pour la merité, és amikor a legkiválóbb magyar építész úgy hívták: Clark. Békét kell teremteni népek között, erre pedig leg-hivatottabb a művészet.

„Hivatásos zenész vagyok“

— Oroszországba hívnak koncertezni.

— És ha lehet, ha időm és módom lesz hozzá, ennek a meghívásnak örömmel teszek eleget. Én nem nézem a politikumot. Szívesen megyek dirigálni oda, ahol a zenekarba annyi elsőrendű hegedűst, brácsást, meg más hangszereken játszó muzsikuskokat kapok, amennyire szükségem van.

— Huszonnégy éves voltam a háború után, amikor a zenei pályára léptem és azóta: dolgozok. Dolgozok örömmel, mert kedvem és gyönyörűsem telik a pályámon.

— Az Esterházyaknál tradíció a művészet pártolása — kockáztattam meg egy megjegyzést. Így felelt erre:

— Nem tudok róla, hogy családomban rajtam kívül más is foglalkozott volna aktívan muzsikával. Ugy tudom: Zichy grófn kívül én vagyok talán az egyetlen magyar arisztokrata, aki komponál és dirigál. Én hivatásos zenész vagyok, ezt nem szabad összetéveszteni a mecenásokkal. A mecenás: hiperdilettáns! A családom támogatja a művészetet, én gyakorolom ezt. Elhivatottságból és lelki szükségéből komponálok és vezénylek zenekart a dirigens pulpitusán.

Paál Jób.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
telel.

SPORT KÖZLÖNY

Huszonöt ezer főnyi versenyző indulhat a berlini olimpiászon

— Elektromos zsüri-gép a kardvívó-versenyre —

Igen, ennyi indulhatna, ha minden nemzet a maximális számú versenyzőt küldené el. Ha egy nemzet mindenre nevez, 371 versenyzővel képviselheti magát. Ha tartalékokat is hoz magával, úgy 518 versenyzővel vonulhatna be a stadionba. Berlinre ötven nemzet nevezett, a huszonöt ezres szám tehát ilyen formán reális számítás eredménye. A rendező németeken kívül természetesen egyetlen nemzet sem indítja a maximális gárdát. Az olimpiai bizottsághoz befutott eddigi értesítések szerint Amerika 327, Magyarország 248, Japán 230, Svédország pedig 225 versenyzővel vesz részt a

küzdelemben. Ezek eddig a legnagyobb számok.

A versenyek szervezése is hatalmas munka, több, mint ezer indítóra, időmérőre és rendezőre lesz szükség a küzdelmek zavartalan lebonyolítása érdekében.

Az olimpiász elkészítő bizottsága, Himert berlini mérnökkel elektromos találatjelző készüléket terveztetett a kardvívó versenyekre. A készülék az eddigi kísérletek alkalmával jól bevált és így az olimpiásról sikerül majd kiküszöbölni az emberi szem megbízhatatlanságát, ami eddig a legtöbb zavarra és bonyodalomra adott okot a kardvívóversenyeknél.

Ha a tréner bemutat...

— Így lössz tel — mondta az egyszerű káplár hibás lövésnél az ujoncnak, mert tudta, hogy az ujonc előtt elvész minden tekintélye, ha kiderül, hogy olyasmüt tanít, amit maga sem tud. Hiába mondják, hogy a jó edzőnek nem kell éppen válogatott futballistának lenni, illetőleg válogatott „multtal” rendelkeznie, mégis megkívánják tőle. Jól tudjuk: ez nem jelenti azt, hogy minden válogatott játékos kiváló oktató is egyszerre, mert más dolog valamit csinálni és tanítani. És mégis szüksége van az edzőnek arra, hogy a mai, tekintélyt nem tisztelő világban dicső múltjával hallgattassa el a tiszteletlenkedő fiatalot. Schaffer Alfréd, a budapesti Hungaria trénera a napokban mutatkozott be „uj” egyesületében és bemutatta a passzolás, fejelés, stoppolás művészetét szemléltető oktatás keretében, mely sokak szerint a legmagvasabb szakelőkültségnek is többet ér. Mindezeket most már megkövetelheti a játékosoktól, mert ő maga is tudja. De mi történik, ha a 100 kilónál súlyosabb Schaffer például villámgyors lefutást követel a szélsőktől?

Bajnoki vacsorát rendez az SGA

Az alkerületi bajnokság győztese, az SGA, szombaton augusztus 10-én este, a Kánya-féle vendéglőben vacsorát rendez győztes futballcsapata tiszteletére, amelyen a vezetőség a bajnoki érmeiket osztja ki a játékosok között. Az egyesület vezetősége ezúton kéri fel tagjait, akik a bajnoki vacsorán résztvenni szándékoznak, hogy a klubhelyiségben, vagy a Szalay-féle trafikban lévő iven feliratkozni sziveskedjenek.

Románia tenniscsapata Németországban

Vasárnap nagyszabású nemzetközi tenniszverseny veszi kezdetét Hamburgban, amelyen a DC végküzdelmek valamennyi játékos is részt vesz, úgy, hogy hatalmas, remek küzdelmek várhatók. Romániát a versenyen Somogyi Klári, valamint Hamburger és Schmidt képviselik. Valamennyien részt vesznek az egyes versenyekben, a férfi párosban Hamburger és Schmidt, a végyes párosban Somogyi Klári és Schmidt állnak starthoz.

O Elmarad az SGA-CAA mérkőzés. A vasárnapra tervezett SGA-CAA barátságos mérkőzés, amelyet a CAA sporttelepén akartak a csapatok lebonyolítani, elmarad.

O A román kupára eddig hatvan egyesület nevezett be. A jelek szerint az eddigi kupaküzdelem népesebb lesz, mint az előbbi.

O Az amerikai atléták egyik csoportja a finnországi Viborgban versenyzett. A győztesek eredményei: 100 méter: Anderssen (USA) 10.8 mp. 200 méter: Anderssen 21.9 mp. 800 méter: Robinson (USA) 1 perc 55.4 mp. Súlydobás: Dunn (USA) 15.25 m. Diszkosz: Dunn 49.10 m. Rud: Maser (USA) 400 cm. 3000 méter: Isohollo (finn) 8 perc 34.8 mp. 10.000 méter: Torikka (finn) 31 perc 56.6 mp.

O Bécsben játszik a Hungaria. A budapesti Hungaria augusztus 18-ikán Bécsben vendégszerepel, ahol az osztrák bajnok Rapid lesz a budapestiek ellenfele. Augusztus 10-11-ikén (a tervbevetett cluji mérkőzések terminusain) Ungváron és Beregszászon játszik a Hungaria.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

VASÁRNAP, AUGUSZTUS 4.

Bucuresti, 12: Szentbeszéd. 12.30: Kórusok. 12.50: Ionescu-zenekar. 13.55: Lemezek. 14.35: Lemezek. 18: Baditza-zenekar. 19.15: A hangverseny folytatása. 20.20: Florin Silvan románokat és dalokat énekel. 21.15: Rádiózenekar. 22: Sporthírek. 22.10: A hangverseny folytatása. 23.20: Hangverseny lemezek. — Budapest I. 10.15 Hírek. 11-11.55: Ref. istentisztelet. 12-13.15: Róm. kath. istentisztelet. 13.30: Az 1. honvédegyalozred zenekara. 15: Hanglemezek. 16.50: Adler Tibor és Fejér György kézzongorás jazz-számai. 18: Horváth Rezső és cigányzenekara. 19.30: Radics János szalonötöse. 20.45: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 23: Hírek, sporteredmények. 23.30: Jazz-zenekar. 24.15: Bura Sándor és cigányzenekara. — Budapest II. 12.10-13.15: Jakab Terka szalonzenekara. 16: Hanglemezek. 19-19.20: Radics János szalonötöse. 19.55: Weingartner József zongorázik. 21: Ünnepi hangverseny. — Bécs. 9.45: Istentisztelet. 11: Lemezek. 12.45: Szimfonikusok. 13.55: Szórakoztató zene. 16.40: Fuvós kamarazene. 17.50: Táncczene lemezen. 20: Zongoraszó. 23.20: Katonazene. 1-2: Cigányzene Budapestről. — Berlin. 7.15: Torna. 20: Vidám óra. 22.30: Beethoven-est. 1: Táncczene. — Breslau. 6: Vidám óra. 19.25: Branislav Pozniak Chopin-műveket játszik. 20.30: Sportközvetítés. — Deutschlandsender. 19.30: Táncczene. 20.30: Sportközvetítés. 23.30: Hangverseny. 24: Táncczene. — Milano. 20.30: Lemezek. 21: Lemezek. 21.30: Lemezek. 21.40: Vigopera. — Pozsony. 12.05: Mor. Ostrava. 13.15: Lemezek. 18.50: Szabó B. szerzői estje. 19.45: Lemezek. 23.45: Lemezek. — Róma. 20.30: Lemezek. 21: Lemezek. 21.30: Lemezek. 21.40: Szimfonikus hangverseny. 23: Vigjáték. 23.30: Táncczene. — Varsó. 10.02: Rádiózenekar. 11: Lemezek. 13.20: Hangverseny. 15: Lemezek. 17: Szólóhangverseny. 18: Rádiózenekar. 21: Szimfonikus hangverseny. 22: A paraszt és a költő, hangjáték. 22.30: Vidám óra. 23.20: Tengerészenekar.

HÉTFŐ, AUGUSZTUS 5.

Bucuresti, 13.05: Hangverseny lemezek. 13.55: Lemezek. 14.35: Lemezek. 18: Constantinescu-zenekar. 19: Hírek. 19.15: A hangverseny folytatása. 20.30: Operettzene lemezek. 21.15: Szólólista est. 22.05: Mandolinzenekar. 22.50: Hangverseny egy étteremből. 23.15: Hírek külföldre németül és franciául. 23.25: A hangverseny folytatása. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11: Hírek. 13: Déli harangszó. 13.05: Szalai Pepita Gyula és cigányzenekara. 14.40-15.20: Mokesch Brunhilda énekel zongorakísérettel. 17.10: A rádió diáktélelőrája. 18: Evezősversenyek régen és most. 18.30: Bachmann József jazz-zenekarának műsora Szántó Gyula énekszámaival. 20: Hanglemezek. 21: „Utazás az özevgyesség felé”. Vigjáték 3 felvonásban. 23.10: Károlyi Árpád és cigányzenekara muzsikál. 24: Jazz-zenekar. — Budapest II. 19.20-20.35: Melles Béla zenekarának műsora. 21.10-22: Kamarazene. 22.05: Hírek. 22.25-22.50: Vig Miklós énekel zongorakísérettel. 23.15-23.50: Jazz-zenekar. — Bécs.

12.30: Paraszttzene lemezek. 13.20: Lemezek. 14.10: Lemezek. 17.10: Hangverseny. 17.55: Wagner Richard hangversenye. 18.35: Híres énekesek hangversenye. 23.15: Hangverseny. — Berlin. 7.10: Torna. 7.30: Hangverseny. 8: Hírek. 21.10: Szórakoztató zene. 23.30: Zongora, klarinét és gordonkahármas. — Deutschlandsender. 7.30: Hangverseny. 19: Kórus. 19.40: Sportközvetítés. 20: Vidám est. 22.15: Hangjáték. 23.30: Hangverseny. Hárfa- és cimbalomszó. 24: Táncczene. — München. 7: Torna. 8: Hangverseny. 11.10: Citerahangverseny. 11.30: Vidám óra. 21.10: Szimfonikus zenekar. 24: Táncczene Nürnbergből. — Milano. 19.45: Lemezek. 20.45: Hangverseny. 21.40: Szimfonikus hangverseny. 23. Szimf. 23.30: Táncczene. Utána hírek. — Pozsony. 12.05: Mor. Ostrava. 13.15: Lemezek. 18.50: Szabó B. szerzői estje. 19.45: Lemezek. 23.45: Lemezek. — Róma. 20.15: Lemezek. 21.45: Kamarazene. — Varsó. 7.50: Lemezek. 13.25: Hangverseny. 14.05: Lemezek. 16.30: Katonazene. 17.15: Szólólista hangverseny.

KEDD, AUGUSZTUS 6.

Bucuresti, 13.05: Hangverseny lemezek. 13.45: Hírek. 13.55: Lemezek. 14.15: Hírek. 14.35: Lemezek. 18: Rádiózenekar. 19: Hírek. 19.15: A hangverseny folytatása. 20.20: Egy este a régi Bécsben. 21.15: Szimfonikus hangverseny lemezek. 22: Hírek. 22.20: Lemezek. 23: Hangverseny a Lidóba. 23.15: Hírek külföldre németül és franciául. 23.25: A hangverseny folytatása. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: „A sólymzásat a magyar történelemben”. (Felolvasás). 11.45: „Az erdő költészet”. (Felolvasás). 13: Déli harangszó. 13.05: Pártos Ödön hegedű zongorakísérettel, Gémes Irén hárfázik. 14.30: Országos Postászenekar. 15.40: Hírek. 18: Szendy Lajos humoros zongoraműsora. 18.55: Bertha István szalonzenekara. 20.40: Pusztay Sándor magyar nótákat énekel, kíséri Budai György és cigányzenekara. 21.35: Megemlékezés Boccheriniről. A. Balogh Pál előadása. 21.50: A torinói rádióállomás Boccherini-hangversenyének közvetítése. Vezényel Rossi Mario. 23: Hanglemezek. 24: Csiby József zongora, Ország Tibor hegedű és Palota Vilmos gordonka hármasa. — Budapest II. 19.35: Mezőgazdasági télelő. 20.15-21.10: Táncclemezek. 21.20: „Lima alapítása”. Matolay Tibor előadása. 21.55: Hírek. 22.20: Jazz-zenekar. — Bécs. 13: Hangverseny. 15: André Burdino-lemezek. 17.10: Népies zene lemezek. 18.25: Hangverseny. 20.30: Operett részletek. 22: Andersen-émlőest. 23.10: Hangverseny. Majd hírek, utána hangverseny. — Belgrád. Műsor nem érkezett. — Berlin. 7.10: Torna. 8: Hírek. 20: Német dalok. 21.10: Vidám óra. 23.30: Georg Hamann-émlőest. — Königsberg. 6: Hangverseny. 7.05: Torna. 19.40: Ifjúsági óra. 21.15: Bartók-Koppland Ilonka hangversenye. 22: Fuvószenekar Danzigból. — Milano. 20.15: Szórakoztató hangverseny. 21.40: Operettelőadás. Utána hírek. — Pozsony. 11.50: Nőknek. 13.15: Lemezek. 18.40: Lemezek. 19: Knechtsberger zongoraművész. Bartók: Magyar parasztdalok. 19.50: Lemezek. 23.25: Lemezek. — Varsó. 13.15: Rádiózenekar. 14.05: Lemezek. 16.30: Szalonegyüttes. 17.15: Hangverseny. 19.55: Lemezek. 20.30: Lengyel művek zongorán. 21.10: Lemezek. 22: Hangjáték. 23.40: Szalonezene lemezek.

KÖNYVEK

*

A ma életművésze, Perlaty Lajos: „Olyan időket élünk, amelyben kartársaink mindannyian hőskökké léptek elő”. Ezt mondja az író a könyv bevezetésében. Aztán kézen fogja a mai küzdő világban vergődő embert és szeretettel, okossággal tanítja az életre. A vas-kötet széles alakban, pompás, igazán művészi kiállításban, tokban 165 lef. minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál: Cluj.

E rovatban ismertelt könyvek Sándor könyvkereskedésben kaphatók 4010

Móricz Zsigmond könyvnapj új nagy regénye: „A boldog ember”. A mai magyar regényirodalom koronázatlan királya, minden idők egyik legnagyobb regényírója, Móricz Zsigmond a mostani magyar könyvnapon egy hatalmas új regénnyel szerepel, amelynek címe: „A boldog ember”. „A boldog ember” a regényirodalom remekműve, 320 lap egészvászonkötésben, könyvnapj előjegyzésben 99 lef, később 119 lef minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál: Cluj, Kérje a könyvnapj művek teljes jegyzékét.

Bródy Sándor legszebb írásai. Három évtizeden keresztül alig volt ünnepelebb írói név, mint a Bródy Sándoré. Nem csupán a közönség tapsolt neki, hanem ami a legnagyobb szó, még az írók is. Bródy Sándor: „Legszebb írásai” 350 lap, remek vászonkötésben, könyvnapj propaganda áron 99 lef ez a kötet, könyvnapj után 119 lef minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál: Cluj, Kérje a könyvnapj művek teljes jegyzékét.

HAÁSZ-IRODA

Arad, Str. Eminescu 20-22.
Alapított 1919. 4390
Olesó ingatlanajánlatok.

1. Belváros értékes uccájában masszív ház 1x3 szobás, fürdőszoba lakással, 2 szobás lakással, gazdasági épülettel, nagy kerttel, 375.000 lei.

2. Fehér Kereszt közelében legszebb emeletes ház parkettás, fürdőszobás lakással, teljes alapincézéssel, 950.000 L.

3. Uránia-mozi közelében emeletes, masszív ház, 3 drb. fürdőszobás lakással, cserépkályhával, suterénnel, nagy telekkel, áron alul, 650.000 leiért.

4. Belvároshoz közel, aszfaltozott utcában emeletes ház, vízzel, shone csatornázással, 375.000 leiért.

5. Biv Carol legszebb helyén, legszebb emeletes ház, több összkemertős lakással, alkalmi áron.

6. Centrumhoz közel 12 lakásos masszív bérház 12 százalékos jövedelemmel kedvező fizetési feltételekkel, 600.000 L.

7. Vasipar közelében masszív, teljesen jókarban levő földszintes ház, 1x4, 1x1 szobás lakással, előnyös árban, 220.000.

8. Fémipariskola közelében új ház 1x3 szobás, fürdőszobás lakással, 3 előszobával, 1x1 szobás parkettás, fürdőszobás lakással, shoneval, iparvillannyal és gázzal, 400 m²-tel területtal, 425.000 leiért.

9. Liget táján emeletes, legjobban karban levő ház 10 drb lakással, fürdőszobákkal és iparteleppel, shoneval, 925.000 L.

10. Biv. Carol-on villaszerű új ház 1x5 szobás parkettás, összkemertős lakással, 4 kisebb lakással, 700.000 leiért.

11. Belváros centrumában magánház, 3 szobás uccai lakással, vízzel és shoneval, teljes alapincézéssel, áron alul, 320.000 leiért.

12. Rendőrség közelében 9 lakásos masszív ház 340.000 leiért.

13. Pta Mihai Viteazul táján magasföldszintes ház 1x3, 3x2, 1x1 szobás lakással, 325.000 leiért.

14. Legforgalmasabb uccában masszív ház, nagyforgalmu fűszerüzlettel, teljes berendezéssel, 2x2, 2x1 szobás lakással, pincével, alkalmi áron.

15. Belváros centrumában emeletes, masszív ház, 6 drb. parkettás, fürdőszobás lakással, értékes nagy telekkel, 1.500.000 le. ért.

Fentiekben kívül főtéren, bel- és külvárosban bér-, üzlet-, magánházak, villák, telkek, podgoriai szállók, földbirtokok, Arad- és Timismegyében 11.006-tól 25 ezer leig épületekkel, eladók.

Az eladó ingatlanokat irodámban eladásra kérem előjegyztetni, komoly készpénz vevőim vannak. Az eladó ingatlanok előjegyzését teljesen díjtalanul vállalom.

ELLÁTÁS.

LICRUM közvetlen közelében lakó uricsalád a következő iskolai évben, világos uccai szobában elhelyezne 1-2 diákot, kitűnő ellátás és hozzáértő felügyelet mellett Bdul Carol 75. l. em. 4349

Középkorú urinó teljes ellátással és kiszolgálással lakást keres jobb izr. uricsaládnál. Cím a kiadóba kér. 4398

BELVÁROSI nagykertes magánházban két középiskolás lánykát vagy fiút teljes ellátásra vesz uri család. Cím a kiadóban.

ÜZLETEK.

RENTEGÉSI üzletet vagy üzlethelyiséget forgalmas helyen átvételre keresek. Cím a kiadóban. 4393

Főtéren Bul. Regina Maria 15. két szép üzlethelyiség kiadó. 4412

ÚJ MAGÁNHAZ hat szoba, autogarage, összes mellékhelyiségek, parketta, cserépkályhák, essingeni rollók, pince, gyümölcs kert, elköltözés miatt 300.000 leiért Cogalniceanu-ucca táján eladó. Érdeklődők címét a kiadóh vatal továbbíjt. 4419

Betársulnék

vagy finánciroznék vállalatot vagy üzletet közreműködéssel

250—300.000 leiel.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhban.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** : szó 2 lei. :-

Az apróhirdetésekre előre fizetendő.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

FERIKE! Ha kedve van, ma, vasárnap este 7-8 között az Ujságírók ligeti ünnepélyén találkozhatunk P.

CSINOS, fiatal nő, uriember barátságát keresi, ki anyagilag támogatná. Leveletet „Nem fog csalódni!” jelígre a kiadóba. 4407

Egyedülálló, intelligens, magas, jó megjelenésű urileány, ur ember komoly, támogató barátságát keresi. Leveletet „Discretio” jelígre kérem a fiókkiadóba. Válasz ugyanott szerdától átvethető.

CSŐPIKÉM! Levele végtelen örömet szerzett, kérem ne büntessen és mielőbb jöjjön Bár tudni mennyire, imádja a Maga Csőpije. 4400

HÁZASSÁG

Saját üzlettel rendelkező vidéki kereskedő, némi hozománnyal rendelkező leány ismeretségi köréből házasság céljából. Fényképpel ellátott levelet „Kereskedő” jelígre a kiadóhivatal továbbíjt. 4353

24 éves rom. kath., vidéken lakó, 20 hold föld és házzal rendelkező iparos vagyok. Házasság céljából leveleznek hasonló hozománnyal rendelkező intelligens iparos, vagy gazda családból származó kis gazdaságunkat megbecsülni tudó leánnyal. Csak teljes címmel és fényképpel ellátott levelekre válaszolok. Cím a kiadóban. Ügyendők kizárva. 4382

ALKALMAZÁS.

Szobaleány és szakácsnő évek bizonyítványokkal ur házhoz azonnal felvételt. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Házmesterpár felvételt Str. Cosbuc 8. Elekes.

GYAKORLATTAL bíró gyermek gondozónő referenciákkal ellátott ajánlatát adja le „Megbízható” jelíge alatt a kiadóhivatalban. 4420

PERFEKT szakácsnőt augusztus 15-re felveszek. Cím a kiadóban.

LAKÁS.

Négyszobás erkélyes, parkra néző, központi fűtéses lakás kiadó. Bővebbet Bul. Dragalina 16. 4298

Háromszobás modern lakás azonnalra kiadó. Carol-körut 70. 4314

FÖLDSZINTES 5 szobás lakás nov. 1-re kiadó. Bul. Carol 36. 4355

MODERN 3 szobás lakás újonnan átalakítva, fürdőszoba, parketta stb. Piața Stefan cel Mare 10-11. szám alatt kiadó. 4395

2 szobás modern lakás a belvárosban teljes komforttal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 4395

Főtéren Bul. Reg. Maria 15. I. ső emeleti erkélyes lakás és két szobás irodának is alkalmas helyiség kiadó. 4418

Szívbajosok, érlemeszesedés, magas vérnyomás, reuma, vese és hólyag, máj és gyomor, idegrendszer, női bajok u. m. petefészek-gyulladás, rendetlen túlbő vérzéseknél, lábbadozók és vérszegénységnek gyógyítására ma az ország legjobb orvosai is

Lipovai gyógyfürdőt ajánlják

Rádium aktivitású, szensavdús, kénés, vasas és alkalisus gyógyforrások.
Kényelmes szobák, elsőrangú étkezés. 50 tagu katonazenekar játszik egész szezonban. Szoba és háromszori étkezéssel Lei 120-130. 4134

„RAPID”

ingatlanforgalmi iroda
ARAD, P AVRAM IANCU 3
Rozsnyai gyógyszerár mellett.

1. Belváros szívében kétemeletes masszív ház 100.000 lei jövedelemmel, 1.300.000 lei

2. Piaçterhez 5 percrenyire aszfaltos uccában 7 lakásos bérház 3-2-1 szobás lakásokkal, 2 uccáról bejáráttal, 400.000 lei.

3. Uri modern új magánház, vízvezeték, shone, cserépkályhák, betonos pince, parkos udvar Str. Marasesti közelében, átvethető bankkölcsönrel, 300.000 L.

4. Püspöki palota szomszédságában téglaház, egyszer 3 szobás és egyszer 2 szobás lakással, vízvezeték, shone, nagyobb bankteherrel, 250.000 lei. Kilencvenezer leiel átvethető.

5. Adómentes 3 szobás, fürdőszobás magánház, alapincézve, parkirozott és gazdasági udvar, külön szoba konyhás udvari lakás, bankteherrel, 330.000 lei.

6. Cuza Vodanál 3 szobás magánház, vízvezeték, külön szoba-konyhás épület, kert, pince, betegség miatt áron alul 200.000 lei.

7. Vasut mellett 3 lakásos kis bérház, szárazkapu bejárat, melléképületek, kert, 210.000 lei.

8. Ugyanott kitűnő masszív épület 6x1 szoba-konyhás lakással, reális házbérlőjövdelemmel, alkalmi áron, 170.000 lei.

Eladó ingatlanára azonnal küldünk készpénzzel rendelkező vevőket. Kérjük eladó házat nálunk bejelenteni, azokat díjmentesen hirdetjük. 4392

KETSZOBÁS, fürdőszobás lakás közvetlen a munkásbiztosító mellett azonnalra kiadó Gloria-sporttelepnél. Str. Dacilor No. 14. 4417

NEGY vagy ötszobás teljesen modern lakás azonnalra kiadó Str. Horia 4. 4402

INGATLAN.

7 és háromnegyed kat. hold szőlő hegyaján, melyből 5 hold niből van ültetve. közvetlen vilamosnál, kitűnően felszerelve nagy kolna és pincével, eladó. Cím a kiadóban. 4335

Egy háztelek a belvárosban eladó. Cím a kiadóhivatalban.

31 katasztrális hold prima föld Aradtól 10 km.-re országut mellett gazdasági épületekkel együtt eladó. Érdeklődni lehet: Teodor Lăpusca, Calea Aurel Vlaicu No. 101. 4376

A város központiában levő, esodás lekvésű nagy ház helyemet elcserélném Covasin, Cuvin, Minig, Paulig stb. helyeken levő villamossal melletti 6-7 holdas jó szőlőért. Címeket a kiadóba kérek. 4344

KÜLÖNFÉLÉK.

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételtlen keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Ingatlanok

adás-vétel a legelőnyösebben közvelem.

Házak eladására 50 ezertől 5 millióig és telkek, földek, szállók, stb. értékesítésére vannak megbízásaim.

Hatschek

ingatlanforgalmi irodája
Bulev. Carol No. 46.

(Lakás ugyanott.) 1152

a Banca Nationala és az Ipartestület között.

VÉTEL FS ELADAS

KÉZMUNKÁ filé-stórok, ágyceritők és asztalterítők eladók. Piața Avram Iancu 1. udvarban, ajtó 6. szám. 4278

Makulatura papir megfelelő árban kapható. Cim Fundața Principele Carol, Ciuj, Piața Gării No. 8. 4354

EGY 100 LITERES jókarban levő használt rézüstöt megvételre keresek. Cím a kiadóba kérek. 4357

220 Hektoliter 5 fokozatú hegyaljai bor a termelőnél olesón eladó kisebb tetelekben is. Cim a kiadóban. 4897

GARVENS SZIVATTYU, nagy teljesítményű, motor meghajtásra, eladó. Biszák János, Arad, Bul. Reg. Ferdinand No. 13. 4396

SELYEMGUBOT vagy hulladékát megvételre keresek. Ajánlatokat a kiadóba kérek „Selyemgubó” jelígre. 4408

GYERMEKKOCSIT, keveset használtat megvételre keresek. Címeket: „Gyermekkosci” jelígre a kiadóba kérek. 4401

180 cm. magas, 8) szé es. csiszolt tükör olesón eladó Str. M. Nicoara 1. házmesternél. 4411

Alkalmi áron eladó jó kondícióba levő nyitott Buick-autó.

Arad, Str. Petru Rareș 51. 4356

Kombinált butort

legmodernebb tervek szerint prima kivitelben készít: **Molnár butorgyár** Str. Al. Gavra 22. — **Dió-hálók** és ebéditők raktáron.

Alkalmi házvétel

A. Vlaicu-uton 2x3 szobás urház előszobákkal, fürdőszoba helyiségekkel, cserépkályha, vasredőnyök, pince kb 400 öl telék, gazdasági udvar elköltözés miatt alkalmi árban sürgösen eladó.

Str. Horia táján 1x3 szobás, fürdőszobás, 3x1 szobás komplett lakások, 600 öles gyümölcsös áron alul, 350.000.

Megbízott: **HATSCHÉK** ingatlanforgalmi irodája Bulv. Carol 46. (Lakás ugyanott.) A Banca Nationala és az Ipartestület között.

Makulatura papir

5 kg.-os csomagokban **50 leiért** kapható az Aradi Közlöny főkiadóhban.